

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення 27 сесії обласної
Ради 7 скликання
від 20 грудня 2017 року № 575

ПЛАН
заходів з реалізації у 2018-2020 роках
Стратегії збалансованого регіонального
розвитку Вінницької області
на період до 2020 року

2017 р.

Зміст

1. Стратегія збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року.....	4
2. План заходів з реалізації у 2018-2020 роках Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року.....	8
3. Принципи розробки та впровадження Плану реалізації Стратегії.....	9
4. Короткий виклад аналізу стану та результатів розвитку економіки області .	11
5. Приоритети.....	16
Приоритет 1. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ОБЛАСТІ	16
1.1 Ситуація та проблеми	16
1.2 Проекти.....	19
1.3 Очікувані результати та показники.....	19
1.4 Часові рамки і засоби реалізації.....	20
1.5 Орієнтовний фінансовий план.....	21
Приоритет 2. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ.....	22
2.1. Розвиток секторів економіки у сільській місцевості та покращення якості життя жителів села	22
2.1.1. Ситуація та проблеми.....	22
2.1.2. Проекти.....	24
2.1.3 Очікувані результати та показники	24
2.1.4 Часові рамки і засоби реалізації.....	25
2.1.5 Орієнтовний фінансовий план	26
2.2. Енергоефективність: енергозбереження та відновлювальна енергетика	26
2.2.1. Ситуація та проблеми.....	26
2.2.2. Проекти.....	27
2.2.3 Очікувані результати та показники	28
2.2.4 Часові рамки і засоби реалізації.....	28
2.2.5 Орієнтовний фінансовий план	29
2.3. Створення привабливих умов для залучення інвестицій в економіку області та міжнародної донорської допомоги	29
2.3.1. Ситуація та проблеми.....	29
2.3.2. Проекти.....	31
2.3.3 Очікувані результати та показники	32
2.3.4 Часові рамки і засоби реалізації.....	32
2.3.5 Орієнтовний фінансовий план	33
2.4. Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу.....	33
2.4.1. Ситуація та проблеми.....	33
2.4.2. Проекти.....	34
2.4.3 Очікувані результати та показники	34
2.4.4 Часові рамки і засоби реалізації.....	35
2.4.5 Орієнтовний фінансовий план	35
Приоритет 3. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	36
3.1 Ситуація та проблеми	36
3.2. Проекти.....	38
3.3 Очікувані результати та показники.....	39
3.4 Часові рамки і засоби реалізації.....	40
3.5 Орієнтовний фінансовий план.....	41
Приоритет 4. РОЗВИТОК МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА НАДАННЯ ЯКІСНИХ ПОСЛУГ В СОЦІАЛЬНІЙ, ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІЙ, ТРАНСПОРТНІЙ І ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРАХ.....	42
4.1. Підвищення рівня якості освіти.	42

4.1.1. Ситуація та проблеми.....	42
4.1.2. Проекти.....	43
4.1.3. Очікувані результати та показники	45
4.1.4. Часові рамки і засоби реалізації.....	46
4.1.5. Орієнтовний фінансовий план	46
4.2. Покращення стандартів медичного обслуговування населення області.....	47
4.2.1. Ситуація та проблеми.....	47
4.2.2. Проекти.....	49
4.2.3. Очікувані результати та показники	53
4.2.4. Часові рамки і засоби реалізації.....	54
4.2.5. Орієнтовний фінансовий план	54
4.3. Створення належних умов для розвитку культурної сфери.	57
4.3.1. Ситуація та проблеми.....	57
4.3.2. Проекти.....	58
4.3.3. Очікувані результати та показники	59
4.3.4. Часові рамки і засоби реалізації.....	59
4.3.5. Орієнтовний фінансовий план	60
4.4. Підвищення розвитку фізичної культури.	60
4.4.1. Ситуація та проблеми.....	60
4.4.2. Проекти.....	62
4.4.3. Очікувані результати та показники	63
4.4.4. Часові рамки і засоби реалізації.....	64
4.4.5. Орієнтовний фінансовий план	64
4.5. Забезпечення надання якісних соціальних послуг.....	65
4.5.1. Ситуація та проблеми.....	65
4.5.2. Проекти.....	66
4.5.3. Очікувані результати та показники	67
4.5.4. Часові рамки і засоби реалізації.....	68
4.5.5. Орієнтовний фінансовий план	68
4.6. Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області та надання якісних послуг з водопостачання і водовідведення.	69
4.6.1. Ситуація та проблеми.....	69
4.6.2. Проекти.....	71
4.6.3. Очікувані результати та показники	74
4.6.4. Часові рамки і засоби реалізації.....	75
4.6.5. Орієнтовний фінансовий план	75
4.7. Розвиток туристичної галузі.....	77
4.7.1. Ситуація та проблеми.....	77
4.7.2. Проекти.....	79
4.7.3. Очікувані результати та показники	80
4.7.4. Часові рамки і засоби реалізації.....	80
4.7.5. Орієнтовний фінансовий план	81
6. Каталог проектів плану заходів з реалізації у 2018-2020 роках Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року	

1. Стратегія збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року

Розробка Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року (далі – Стратегія) була ініційована Вінницькою обласною державною адміністрацією на виконання Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року №385. Рішенням 38 сесії 6 скликання обласної Ради від 24 червня 2015 року №893 затверджено нову редакцію Стратегії.

Нормативно-правовою базою для розробки Стратегії є Закони України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України", "Про стимулювання розвитку регіонів", постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року №621 "Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету", від 16 листопада 2011 року №1186 "Про затвердження порядку розроблення, проведення моніторингу та оцінки реалізації регіональних стратегій розвитку", Указ Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015 «Про Стратегію сталого розвитку «Україна-2020», Методичні рекомендації щодо формування регіональних стратегій розвитку та інше.

В Стратегії визначені першочергові пріоритетні завдання, заходи координації дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, бізнесу та населення регіону, в яких враховано загальнодержавні пріоритети, оцінка конкурентних переваг, обмежень, загроз і проблеми розвитку Вінницького регіону.

Метою Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року є підвищення якості життя та добробуту населення на основі реалізації обґрунтованих структурних реформ, зростання конкурентоспроможності економіки області, впровадження інноваційно-інвестиційної моделі сталого розвитку на сучасній технологічній основі, комплексного економічного і соціального розвитку міст, районів, об'єднаних територіальних громад, селищ і сіл області, розвитку громадянського суспільства, підтримання стабільного та задовільного стану навколишнього природного середовища.

Стратегія є документом, який має покладатись в основу регіонального планування та який реалізується через програми соціально-економічного розвитку, цільові регіональні програми, проекти розвитку. В основі досягнення цілей Стратегії є створення плану її реалізації як взаємоузгоджених у просторі та часі конкретних проектів та заходів регіонального розвитку.

Схема Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року

<i>Стратегічна місія</i>					
Підвищення якості життя та добробуту населення шляхом гармонійного соціально-економічного розвитку міст, районів, селищ і сіл області					
<i>Стратегічні цілі (програми)</i>					
1. Забезпечення безпеки життєдіяльності населення області	2. Зростання конкурентоспроможності економіки області	3. Залучення інвестицій та розвиток міжнародних відносин	4. Екологічна безпека навколишнього середовища	5. Розвиток соціальної, культурної та туристичної сфери області	6. Розвиток місцевого самоврядування. Децентралізація влади та міжбюджетних відносин
<i>Операційні цілі (напрями)</i>					
1.1. Забезпечення громадської безпеки	2.1. Створення сприятливих умов для динамічного розвитку малого та середнього бізнесу, спрощення адміністративних процедур	3.1. Створення привабливих умов для залучення інвестицій в економіку області та міжнародної донорської допомоги	4.1. Удосконалення регіональної екологічної політики	5.1. Підвищення рівня якості освіти, оновлення її змісту, гармонізація освіти з реальним сектором економіки	6.1. Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області
1.2. Територіальна оборона	2.2. Стимулювання інноваційних секторів економіки	3.2. Розвиток та поглиблення міжнародного та міжрегіонального співробітництва	4.2. Забезпечення гармонізації взаємодії суспільства і природного середовища,	5.2. Покращення стандартів медичного обслуговування населення області	6.2. Розвиток самодостатніх та фінансово-незалежних територіальних громад

			підвищення рівня суспільної екологічної свідомості		
1.3. Виховання патріотизму в широких верствах суспільства	2.3. Підтримка інтенсивного розвитку в усіх секторах сільського господарства	3.3. Розвиток транскордонного співробітництва та прикордонних територій, зокрема: зростання ділових контактів, створення спільних мереж, підприємств, кластерів та інших сучасних форм організації території	4.3. Підвищення рівня екологічної безпеки та пом'якшення наслідків змін клімату	5.3. Створення умов для розв'язання нагальних проблем переселенців з місць тимчасово окупованої території АР Крим та районів ведення антитерористичної операції	6.3. Розвиток міжмуніципального співробітництва як інноваційного інструменту в реалізації державної регіональної політики
	2.4. Всеохоплюєче впровадження технологій енергозбереження та використання альтернативних і відновлюваних джерел енергії			5.4. Створення належних умов для розвитку культури, естетичного виховання громадян, збереження культурної спадщини в інтересах духовного	6.4. Розвиток громадянського суспільства, налагодження ефективної співпраці органів виконавчої влади та місцевого самоврядування з інститутами громадянського

				розвитку Вінниччини	суспільства
	2.5. Застосування заходів щодо підвищення якості продуктів харчування			5.5. Формування цілісного туристичного продукту, здатного максимально задовольнити потреби міжнародного і внутрішнього туризму	
				5.6. Забезпечення належного розвитку трудоного потенціалу для потреб області	

2. План заходів з реалізації у 2018-2020 роках Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року

План заходів з реалізації у 2018-2020 роках Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року (далі – План реалізації Стратегії) підготовлено Робочою групою, яка була створена розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 21 червня 2017 р. №432.

При підготовці Плану реалізації Стратегії враховувались основні положення Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року.

План реалізації Стратегії готувався враховуючи:

- Аналіз економічного і соціального стану області;
- Визначення пріоритетних операційних цілей для середньострокового планування (3 роки);
- Можливість залучення додаткових фінансових ресурсів для реалізації Стратегії.

Стратегічні рамки Плану реалізації Стратегії визначають, що саме потрібно зробити у всіх сферах життєдіяльності Вінницької області для покращення результатів, особливо в галузях економіки, усуненні слабких сторін, які стримують розвиток і підвищення якості життя та мінімізації ризиків, що загрожують реалізації визначених цілей розвитку.

У Плані реалізації Стратегії викладені узгоджені дії, необхідні для того, щоб область була визнана конкурентоспроможним регіоном в українському контексті. Разом з тим, у ньому окреслено перспективу на майбутнє й визначено, що необхідно зробити в області для того, щоб продовжити покращувати соціально-економічний стан регіону.

Формування Плану реалізації Стратегії спиралось на вивчення можливих джерел фінансування та реальність залучення для його виконання необхідних ресурсів: державний та місцеві бюджети, ресурси проектів міжнародної технічної допомоги, приватні інвестиції.

3. Принципи розробки та впровадження Плану реалізації Стратегії.

План реалізації підготовлено відповідно до чинного законодавства України та європейської практики з стратегічного і операційного планування.

В процесі підготовки Плану реалізації Стратегії максимально застосовувалися принципи ЄС, методологія і інструменти для стратегічного та операційного планування. Принципи та інструменти, які застосовувалися для визначення напрямів розвитку і сфер втручання передбачали:

- **Партнерство** – домовленість про спільні цілі шляхом консультацій та на основі консенсусу з представниками влади, ділових кіл, освітніх установ, організацій громадянського суспільства та інших відповідних зацікавлених сторін.
- **Участь та спільна зацікавленість** – передбачає зобов'язання діяти задля досягнення спільних цілей, високий рівень взаємної довіри, спільну відповідальність і підзвітність.
- **Сталість** – результат застосування уставлених принципів і методологічних інструментів, таких як баланс і узгодженість стратегічних і операційних елементів (цілей, заходів, програм).
- **Інтеграцію** – досягнуту завдяки широкій участі усіх зацікавлених сторін та забезпеченню їх потреб на регіональному рівні через розробку спільних заходів.
- **Інновацію** – визначення оптимальних і оригінальних втручань (проектів) з метою забезпечення найбільш ефективного використання наявних ресурсів.
- **Узгодженість та взаємопов'язаність** – передбачення у планувальних документах нижчого рівня узгодженості з планами вищого рівня з можливою більшою конкретизацією.

Проектні ідеї, які були запропоновані представниками основних зацікавлених сторін регіону, були проаналізовані та згруповані, враховуючи принцип синергізму та взаємодоповнюваності. План реалізації було узгоджено з наявними фінансовими ресурсами та інституційним потенціалом реалізації проектів. Також проведено оцінку кількох аспектів узгодженості: внутрішня узгодженість із стратегічними цілями; узгодженість із Стратегією збалансованого регіонального розвитку Вінницької області та Державною стратегією регіонального розвитку; узгодженість із важливими аспектами розвитку.

Основні стратегічні напрямки, конкретизовані цим Планом реалізації, включають:

- диверсифікацію структуру економіки через підтримку перспективних секторів шляхом використання порівняльних переваг області;
- підтримку економічних ініціатив в області з метою активізації розвитку всіх секторів економіки;

- покращення соціального добробуту сільського населення й подолання залежності від монокультурного сільськогосподарського виробництва.

Цей План реалізації розроблено для всієї області з особливим наголосом на сільську місцевість і полюси зростання. У ході впровадження Плану зацікавленим сторонам процесу регіонального розвитку слід враховувати необхідність інтеграції економічних, соціальних та екологічних завдань і досягнення балансу між ними, щоб забезпечити сталість розвитку.

Впровадження Плану реалізації слід контролювати впродовж усього періоду впровадження шляхом моніторингу виконання передбачених проектів.

План спрямовано на використання основних економічних можливостей, наявних в області, у ньому також розглядається питання про те, як у найкращий спосіб сприяти сталості – соціальному включенню, доступності. У Плані врахована необхідність збереження природних, культурних та історичних ресурсів і здобутків, що забезпечить сталий розвиток.

Головна мета Плану реалізації повністю узгоджена з метою Стратегії регіонального розвитку Вінницької області – прискорити економічне зростання, збільшити капітальні інвестиції в область та створити регіон, який дбає про якість життя і зберігає ресурси для майбутніх поколінь.

4. Короткий виклад аналізу стану та результатів розвитку економіки області

Відповідно до пріоритетів і завдань, визначених Стратегією збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на 2018-2020 роки, та з огляду на існуючі та передбачувані можливості розвитку і виклики, підготовлено План реалізації Стратегії на 2018-2020 роки.

У 2016 - 2017 роках розвиток економічних процесів в області відбувався в умовах продовження реформ у різних сферах, зокрема децентралізації повноважень органів влади, а саме:

1. Впровадження податкової реформи, реформи міжбюджетних відносин і бюджетної децентралізації, яка має певний позитивний вплив на регіональний розвиток Вінниччини.

Відбулося розширення джерел наповнення місцевих бюджетів, введення нових трансфертів (освітня і медична субвенція), впровадження нового механізму бюджетного вирівнювання та забезпечення фінансовими ресурсами окремих видаткових повноважень, переданих державними органами влади місцевим органам виконавчої влади (адміністративні послуги тощо), що обумовило збільшення фінансового ресурсу місцевих бюджетів. Найбільше зріс фінансовий ресурс від бюджетної децентралізації у бюджетах місцевого самоврядування.

Так, за 2016 рік до загального фонду бюджету області надійшло доходів без міжбюджетних трансфертів в сумі 4755,1 млн.грн., що на 1676,2 млн.грн., або на 54,4% більше у порівнянні з 2015 роком.

Податку та збору на доходи фізичних осіб надійшло 2716,1 млн грн., що на 54,1% більше ніж у 2015 році, акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів одержано 380,7 млн грн. (+61,2%), податку на майно – 661,3 млн грн. (+43,7%), єдиного податку – 712,4 млн грн. (+62,4%).

У 2016 році на видатки розвитку з місцевих бюджетів спрямовано 1591,2 млн грн., що на 49,2% більше ніж у 2015 році.

Підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування в минулому році освоєно 8301,9 млн. грн. капітальних інвестицій, що на 2,5% більше ніж за відповідний період попереднього року.

Протягом 9 місяців 2017 року продовжується позитивна тенденція збільшення надходження доходів загального фонду бюджету області, а саме: до загального фонду бюджету області надійшло доходів без міжбюджетних трансфертів в сумі 4528,3 млн.грн., що на 1240,5 млн.грн., або на 37,7% більше в порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Податку та збору на доходи фізичних осіб за 9 місяців поточного року надійшло 2793,5 млн грн., що на 49,9% більше ніж за відповідний період 2016 року, податку на майно – 618 млн грн. (+24,5%), єдиного податку – 630,2 млн грн. (+42,6%).

Завдяки збільшенню власних доходів місцевих бюджетів та інвестиційного ресурсу, який надходить в область із державного бюджету, має місце посилення інвестиційної складової місцевих бюджетів.

За 9 місяців 2017 року на видатки розвитку з місцевих бюджетів спрямовано 1456,3 млн грн., що на 68,7% більше ніж у відповідному періоді 2016 року. Це свідчить про розширення можливостей місцевих бюджетів для спрямування коштів на оновлення об'єктів соціальної та іншої інфраструктури.

За I півріччя 2017 року підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 4 млрд. грн. капітальних інвестицій, що на 40,8% більше ніж за відповідний період попереднього року.

2. Впровадження децентралізації влади: проводиться робота щодо стратегічного планування об'єднаних територіальних громад (далі - ОТГ) на території усієї області.

Рішенням 38 сесії обласної ради 6 скликання від 24 червня 2015 року №894 (із змінами) схвалено проект Перспективного плану формування територій громад Вінької області, який передбачає утворення 108 ОТГ.

3. Впровадження освітньої реформи, яка розширює доступність до якісної освіти дітей із сільської місцевості.

В області з вересня 2017 року розпочато пілотне впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти Нової української школи. Учасниками Всеукраїнського експерименту є 4 загальноосвітні навчальні заклади, учасниками обласного – 8 шкіл (10 класів).

В області вже створено 9 опорних шкіл з 22 філіями (8 з яких в ОТГ), зокрема учні отримали можливість перейти з індивідуальної форми навчання до навчання у повноцінних класах, розширено можливості впровадження профільного навчання тощо.

Для підвезення школярів та педагогів до навчальних закладів у 2016-2017 роках придбано 52 шкільних автобуса.

З метою підвищення якості надання освітніх послуг триває процес забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів комп'ютерним обладнанням та ліцензійним програмним забезпеченням. В області функціонує 1037 навчальних комп'ютерних комплексів та 509 мультимедійних навчальних комплексів. Станом на 01.01.2017 року 755 навчальних закладів підключено до мережі інтернет, що становить 90,1%.

Відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки, у 2016 році Вінниччина отримала 943 комп'ютери, які передано до навчальних закладів області згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України №916 від 02.08.2016 року.

В межах освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на оснащення опорних закладів сучасною матеріально-технічною базою у 2016 році було виділено 12,3 млн. грн., у 2017 році – 11,1 млн. грн.

4. Реалізація реформи з децентралізації надання адміністративних послуг, яка дозволила наблизити надання адміністративних послуг до їх отримувачів,

обмежити контакт отримувачів адмінпослуг із суб'єктами їх надання, тим самим зменшити корупційні ризики.

В області діють 32 ЦНАПи (21 – районних, 4 – міськрайонних, 4 – міських, 2 – сільських, 1 – селищний) та 6 територіальних відділень (три – в м.Вінниця, по одному – в Липовецькому, Крижопільському та Погребищенському районах).

За січень-вересень 2017 року Центрами надання адміністративних послуг в області надано понад 895 тисяч різноманітних адміністративних послуг суб'єктам звернення, що на 18,6% більше порівняно з відповідним періодом 2016 року.

За даними моніторингу Мінекономрозвитку, область посідає 1 місце за кількістю наданих адміністративних послуг в Україні (11,4% від загальної кількості послуг).

5. Впровадження реформи публічних закупівель, яка має позитивний вплив на підвищення ефективності використання державних коштів, розширення доступу бізнесу до участі у публічних закупівлях.

За результатами моніторингу 9 місяців поточного року сайту Prozorro, обласна державна адміністрація займає третє місце серед областей України за кількістю проведених електронних закупівель.

За січень-вересень 2017 року бюджетними закладами, установами, організаціями, які утримуються за кошти обласного та районних бюджетів, проведено 13948 електронних закупівель. Очікувана вартість становить 1,99 млрд. грн. Економія коштів обласного та районних бюджетів становила майже 93,74 млн. грн..

Загалом за 9 місяців 2017 року проведено 12502 допорогові закупівлі. Економія коштів по допорогових закупівлях склала 34,76 млн. грн., або 37% від загальної кількості закупівель.

За підсумками 9 місяців 2017 року аналіз соціально-економічного розвитку Вінниччини свідчить про економічну стабілізацію, позитивну динаміку базових показників у реальному секторі економіки та в соціальній сфері.

Спостерігається стабільна ситуація в роботі промислового комплексу області. Так, виробництво промислової продукції збільшилось на 7,8% проти відповідного періоду 2016 року. За індексом промислового виробництва серед регіонів України Вінницька область посідає 7 місце (по Україні індекс промислового виробництва становить 99,6%).

Вінниччина за підсумками 9 місяців 2017 року займає I місце серед регіонів України – за обсягом виробництва валової продукції сільського господарства, по виробництву м'яса і молока, II місце – за обсягом виробництва валової продукції на одну особу;

В області вироблено 183,8 тис. тонн цукру, що становить 23,5% від загальнодержавного виробництва;

За січень-серпень 2017 р. зовнішньоторговельний оборот склав 966 млн. дол. США, який проти січня-серпня 2016р. збільшився на 37%. Обсяги експорту

товарів становили 741 млн. дол. США і збільшились на 43,2% порівняно з відповідним періодом минулого року (2 місце серед регіонів України).

У 2017 році продовжується позитивна тенденція щодо зростання темпів приросту заробітної плати як по області, так і по Україні в цілому. Водночас, у Вінницькій області ріст рівня заробітної плати випереджає середній по Україні.

Приріст середньомісячної заробітної плати за січень-вересень 2017 року складає 45,5%, тоді як у відповідному періоді 2016 року він становив 25% (ріст на 20,5 відсоткових пункти). По Україні, відповідно, приріст складає 37,2%, і зріс на 12,9 в.п.

Номінальна середньомісячна заробітна плата за січень-вересень 2017 року до відповідного періоду 2016 року зросла на 1838,54 грн. і становить 5879,63 грн. За рівнем середньомісячної заробітної плати область займає 13 місце серед регіонів України, а за темпами її росту – 8 місце.

Позитивному впливу на розвиток реального сектору економіки та соціальної сфери області сприяло, зокрема:

а) зростання виробництва в галузях промисловості: темп росту за 9 місяців 2017 року становить 7,8% до відповідного періоду минулого року; переорієнтація підприємств-виробників на нові ринки збуту, насамперед країн: до країн ЄС – зростання обсягів експорту товарів у січні-серпні поточного року на 36,1%, Індії – в 2,9 рази, Пакистану – 2,7 рази, ОАЕ – в 1,9 рази, США – в 3,4 рази, Бангладеш – в 3,3 рази та інших;

б) зменшення податкового навантаження на фонд оплати праці і ставки єдиного соціального внеску;

в) залучення інвестицій із різних джерел фінансування, зокрема у 2017 році Вінниччина отримала значну фінансову підтримку держави на реалізацію інвестиційних проектів соціального спрямування в обсязі 529,3 млн. грн., а це майже в 2 рази більше рівня попереднього періоду, у тому числі: державний фонд регіонального розвитку – 172,9 млн. грн., субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій – 356,4 млн. грн. Крім того, для 21 об'єднаної територіальної громади Вінниччини – 45,7 млн. грн. субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад на 2017 рік.

Негативний вплив на подальший розвиток економіки та інших сфер діяльності мали такі фактори як:

- продовження складної ситуації в східних регіонах України;
- зниження темпів виробництва валової продукції сільського господарства, обумовлене зменшенням урожайності сільськогосподарських культур порівняно із минулим роком внаслідок несприятливих погодних умов;
- значне підвищення тарифів на природний газ, електроенергію, послуги залізничного пасажирського транспорту, водопостачання, водовідведення, зростання цін на паливо та мастила;

- наявність тіньових відносин у сфері зайнятості населення та оплати праці, виготовлення і обігу товарів, продукції та в інших сферах;
- недостатньо глибока переробка сировинних ресурсів (структура промислового виробництва характеризується невисокою питомою вагою продукції кінцевого споживання);
- низька конкурентоспроможність експортних товарів, значна сировинна спрямованість експорту з області;
- низька кредитна активність комерційних банків;
- нестача власних обігових коштів і капітальних вкладень у підприємств на модернізацію виробничих потужностей;
- значний знос основних фондів підприємств області та високі енерго- та матеріаломісткість виготовленої продукції, недостатні темпи впровадження інноваційних процесів у виробництво.

Незважаючи на наявність стримуючих факторів, економіка області має всі можливості для подальшого зростання, але для цього потрібно швидко і успішне реформування та відновлення довіри інвесторів; багато що залежить від поліпшення інвестиційного середовища в країні та регіоні.

Серед основних потенційних економічних можливостей, які можна було б використати для диверсифікації та активізації економічної діяльності, є:

- ефективна державна регіональна політика;
- детінізація економічних процесів;
- створення нових інструментів та об'єктів підтримки бізнесу та залучення інвестицій;
- зацікавленість зовнішніх інвесторів регіоном (розвиток транскордонних економічних відносин; розвиток наукомістких галузей, у тому числі ІТ-технологій; модернізація інфраструктури, зокрема транспортної та житлово-комунальної);
- створення умов для ефективного соціально спрямованого розвитку аграрного сектору та підвищення його конкурентоспроможності.

Цей План реалізації ґрунтується на потенційних можливостях, що їх може запропонувати область, і відображає комбінацію можливих заходів щодо розвитку на три роки з урахуванням обмежених фінансових ресурсів і можливостей впровадження. Ці заходи, що основані на принципі взаємодоповнюваності, були опрацьовані у проектах, що згруповані у чотири взаємопов'язаних пріоритети.

5. Приоритети

Пріоритет 1. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ОБЛАСТІ

1.1 Ситуація та проблеми

1.1.1. Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій є однією з основних задач органів виконавчої влади і місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту і полягає у своєчасному доведенні такої інформації до органів управління цивільного захисту, сил цивільного захисту, суб'єктів господарювання та населення.

Можливість своєчасного здійснення оповіщення при загрозі або виникненні надзвичайних ситуацій у регіоні стає дедалі актуальнішою. Це пов'язано як з наявністю природних (буревії, великі лісові пожежі), техногенних загроз, так і загроз воєнного характеру та терористичних проявів.

Апаратура обласної системи оповіщення вичерпала ресурс експлуатації, морально і фізично застаріла та знята з виробництва. Резерви запасних частин для її ремонту відсутні. Через надмірні строки експлуатації збільшується кількість технічних несправностей.

З упровадженням у мережах єдиної національної системи зв'язку сучасних цифрових телекомунікаційних систем використання застарілих зразків апаратури оповіщення за аналоговим принципом стало проблематичним.

Виконання основних завдань неможливе без сучасної системи централізованого оповіщення та зв'язку. Централізоване оповіщення населення, керівного складу органів управління цивільного захисту міст та районів області здійснюється з міського та позаміського запасних пунктів управління обласної державної адміністрації засобами апаратури автоматизованого оповіщення шляхом:

- надання інформації, в односторонньому порядку, через чергові частини районних відділів внутрішніх справ управління Міністерства внутрішніх справ України в області, районних відділів Головного управління ДСНС в області;
- подання сигналу "Увага всім" з увімкненням зовнішніх електросирен та зверненням до населення області або надання йому інформації шляхом перехоплення радіомовлення радіотрансляційних вузлів, у тому числі через FM-радіостанції;
- передачі повідомлень телеграфними каналами через поштові міські (районні) відділення;
- передачі сигналу виклику посадовим особам цивільного захисту районів та міст області через стійки циркулярного виклику (СЦВ) місцевих АТС.

Реконструкція внутрішньообласної системи оповіщення та запасних пунктів управління обласної державної адміністрації дозволить в автоматичному режимі здійснювати оповіщення:

- населення шляхом керування з автоматизованого робочого місця оперативного чергового пункту управління (кризового центру) облдержадміністрації кінцевими пристроями оповіщення та

перехопленням проводового та ефірного мовлення для оповіщення населення, органів управління цивільного захисту про введення режимів особливого періоду та надзвичайного стану, загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та соціально-політичного характеру;

- населення щодо розвитку надзвичайних ситуацій та дій у разі їх виникнення;
- відповідальних посадових осіб шляхом доведення через абонентські термінали мовних або/та текстових повідомлень.

1.1.2. Здійснення заходів цивільного захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій (інженерний захист територій області).

На ділянці урочища «Панасове» с. Велика Кисниця Ямпільського району в 70-і роки минулого сторіччя функціонували гідротехнічні споруди, які захищали територію населеного пункту Велика Кисниця від поверхневих вод під час сильних опадів. За довготривалий період експлуатації, внаслідок ерозії ґрунтів, вона втратила своє гідрозахисне призначення. У зв'язку з цим під час сильних опадів існує загроза руйнації доріг, житлових будинків, замулення прибудинкових територій населеного пункту Велика Кисниця Ямпільського району.

Проведення капітального ремонту захисної дамби урочища «Панасова» протяжністю 4 км. села Велика Кисниця Ямпільського району дозволить забезпечити захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, пов'язаних з несприятливими погодними умовами.

1.1.3. Угодою між Урядом України та Урядом Республіки Молдова від 11 березня 1997 року «Про пункти пропуску через українсько-молдовський державний кордон і спрощений пропуск громадян, які проживають у прикордонних районах» (далі Угода) на ділянці державного кордону в межах Вінницької області було визначено 8 місцевих пунктів пропуску. П'ять таких пунктів розташовані в Ямпільському, два в Піщанському та один в Могилів-Подільському районах. Не зважаючи на те, що з моменту уведення в дію відповідної Угоди пройшло майже 20 років, жодного з визначених місцевих пунктів пропуску, відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів, не побудовано та не облаштовано.

Постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2007 року № 831 «Про затвердження Державної цільової правоохоронної програми «Облаштування та реконструкція державного кордону на період до 2015 року» (далі Державна програма) передбачалось, що облаштування таких пунктів пропуску мало б розпочатись у 2008 та закінчитись у 2013 році. При цьому в Державній програмі зазначалось, що облаштування та реконструкція місцевих пунктів пропуску повинні здійснюватися виключно за рахунок коштів місцевих бюджетів, оскільки вказані пункти відносяться до категорії місцевих та були внесені до вищезазначеної міжурядової Угоди на підставі клопотання місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування Вінницької області.

Довідково: на території Вінницької області в даний час функціонує 16 пунктів пропуску, з них 6 – міжнародних, 2 – міждержавних та 8 – місцевих.

Міжнародні та міждержавні пункти пропуску, хоча і облаштовані за тимчасовими схемами та проектами, спроможні забезпечити більш-менш якісне та, як правило, своєчасне обслуговування громадян та автотранспорту під час перетину ними державного кордону.

Щодо місцевих пунктів пропуску, то усі вони (крім пункту «Ямпіль-Косеуць») не облаштовані взагалі, що створює серйозні перешкоди у перетині кордону громадянами України, Молдови та інших країн, може завдати небезпеку їхньому здоров'ю, а іноді навіть життю, що негативно впливає як на імідж області, так і імідж України як держави, яка обрала європейський вектор свого розвитку.

З метою розв'язання проблеми щодо будівництва та облаштування місцевих пунктів пропуску, в 2009 році за поданням обласної державної адміністрації, сесія Вінницької обласної ради прийняла рішення від 29 липня 2009 року №829, яким затвердила Програму будівництва, реконструкції та утримання місцевих пунктів пропуску через державний кордон України в межах Вінницької області на період до 2015 року (далі Програма).

Зазначеною Програмою було передбачено протягом 2010 – 2013 років побудувати та облаштувати 7 місцевих пунктів пропуску, перебудувати та дооблаштувати пункт пропуску «Ямпіль-Косеуць».

Однак, протягом усього терміну дії Програми, а саме – з 2009 по 2015 рік, коштів на реалізацію її заходів з обласного бюджету виділено не було.

Такий стан справ було виправлено шляхом розробки та прийняття 24 сесією Вінницької обласної Ради 7 скликання нової Обласної програми будівництва, облаштування та утримання місцевих пунктів пропуску через українсько-молдовський кордон на 2017-2021 роки (далі Обласна програма) (Рішення від 28 вересня 2017 року №466). Мета цієї програми відповідає пріоритетним напрямам розвитку області, оскільки питання облаштування місцевих пунктів пропуску внесено до Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року (операційна ціль 1.2), а будівництво двох місцевих пунктів пропуску вже внесено до Програми економічного і соціального розвитку Вінницької області на 2017 рік, схваленої рішенням 13 сесії 7 скликання Вінницької обласної Ради від 20 грудня 2016 року №220.

Пріоритет *Безпека життєдіяльності населення області* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних *операційних цілей*:

⇒ **1. Забезпечення безпеки життєдіяльності населення області:**

➤ 1.1. Забезпечення громадської безпеки

➤ 1.2. Територіальна оборона

➤ 1.3. Виховання патріотизму та формування громадської активності в широких верствах суспільства

➤ 6.1. Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області

1.2 Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Безпека життєдіяльності населення області		
Реконструкція внутрішньообласної системи оповіщення	Департамент цивільного захисту облдержадміністрації	Вінницька область
Капітальний ремонт захисної дамби урочища «Панасове» протяжністю 4 км. с. Велика Кісниця Ямпільського району Вінницької області	Департамент цивільного захисту облдержадміністрації	Ямпільський район Вінницької області
Створення центру безпеки в Студенянській об'єднаній територіальній громаді	Студенянська сільська рада	Студенянська ОТГ та суміжні громади
Створення центру безпеки громадян у Шпиківській селищній об'єднаній територіальній громаді по вул. Ліпіна, 14 в смт. Шпиків Тульчинського району Вінницької області	Шпиківська селищна рада	Шпиківська ОТГ
Центр безпеки та центр надання адміністративних послуг – інноваційний інструмент взаємодії влади та громади, запорука збереження життя та надання якісних послуг сільському населенню	Бабчинецька сільська рада	Бабчинецька ОТГ та села Ямпільського району, які розташовані найближче до ОТГ
Здійснення визначених чинним законодавством повноважень в галузі оборонної роботи		
Будівництво, облаштування та утримання місцевих пунктів пропуску через українсько-молдовський кордон на 2017-2021 роки	Департамент цивільного захисту облдержадміністрації	Могилів-Подільський, Піщанський та Ямпільський райони Вінницької області
Виховання патріотизму та формування громадської активності в широких верствах суспільства		
Смуга перешкод військово-спортивного комплексу у м.Ладизжин	Ладизжинська міська рада	Ладизжинська міська рада

1.3 Очікувані результати та показники

Успішна реалізація пріоритету *Безпека життєдіяльності населення області* в напрямках забезпечення громадської безпеки та здійснення

визначених чинним законодавством повноважень в галузі оборонної роботи призведе до досягнення наступних результатів:

- ✓ створення сучасної внутрішньообласної системи оповіщення;
- ✓ забезпечення своєчасного оповіщення органів управління і населення області про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій, інформування про правила поведінки в таких ситуаціях;
- ✓ мінімізація можливих випадків виникнення надзвичайних ситуацій на території області внаслідок несприятливих погодних умов;
- ✓ зміцнення авторитету держави Україна на міжнародній арені, як цивілізованої європейської країни;
- ✓ створення належних умов для перетину кордону громадянами України та Республіки Молдова;
- ✓ укріплення дружніх зв'язків між народами двох сусідніх країн (України та Республіки Молдова);
- ✓ покращення прикордонного контролю за дотриманням громадянами норм чинного законодавства.

Показники:

- кількість випадків загибелі та поранення людей, пов'язана з недостатнім рівнем цивільного захисту населення; оперативного реагування на надзвичайні ситуації;
- рівень готовності сил цивільного захисту області та органів управління обласної територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій за результатами проведення командно-штабних тренувань з цивільного захисту;
- обсяг капітальних інвестицій з державного та місцевого бюджетів направлених на забезпечення цивільного захисту населення області;
- будівництво сучасних пунктів пропуску;
- облаштування пунктів пропуску необхідними обладнанням;
- утримання пунктів пропуску.

1.4 Часові рамки і засоби реалізації

Пріоритет *Безпека життєдіяльності населення області* впроваджуватиметься через реалізацію 7 проектів.

Реалізовуватиметься упродовж 2018–2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів обласного та місцевих бюджетів.

1.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
Реконструкція внутрішньообласної системи оповіщення	3227	3227	3227	9681
Капітальний ремонт захисної дамби урочища «Панасове» протяжністю 4 км. с. Велика Кісниця Ямпільського району Вінницької області	1100	1100	1100	3300
Створення центру безпеки в Студенянській об'єднаній територіальній громаді	2980	0	0	2980
Створення центру безпеки громадян у Шпиківській селищній об'єднаній територіальній громаді по вул. Ліпіна, 14 в смт. Шпиків Тульчинського району Вінницької області	0	100	100	200
Центр безпеки та центр надання адміністративних послуг – інноваційний інструмент взаємодії влади та громади, запорука збереження життя та надання якісних послуг сільському населенню	6021,5	4037,5	0	10059
Будівництво, облаштування та утримання місцевих пунктів пропуску через українсько-молдовський кордон на 2017-2021 роки	6265	4710	2450	13425
Смуга перешкод військово-спортивного комплексу у м.Ладижин	350	0	0	350
Разом:	19943,5	13174,5	6877	39995

Пріоритет 2. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ.

2.1. Розвиток секторів економіки у сільській місцевості та покращення якості життя жителів села

2.1.1. Ситуація та проблеми

Вінниччина має один із найпотужніших серед регіонів України агропромисловий комплекс.

В сільському господарстві області темпи обсягів виробництва продукції за січень-вересень 2017 року, в порівнянні з аналогічним періодом минулого року, складають 89%, в тому числі в сільськогосподарських підприємствах – 82%, в господарствах населення – 99,6%.

Зниження темпів виробництва валової продукції сільського господарства обумовлено зменшенням урожайності сільськогосподарських культур порівняно із минулим роком внаслідок несприятливих погодних умов.

За підсумками 9-ти місяців 2017 року область займає перше місце в Україні за обсягом виробництва валової продукції сільського господарства, по виробництву м'яса і молока, друге місце – за обсягом виробництва валової продукції на одну особу.

На сьогоднішній день в області нараховується 95 різнопрофільних сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, якими надано послуг населенню за 9 місяців 2017 року на суму 10 млн. грн. Програмою розвитку особистих селянських, фермерських господарств, кооперативного руху на селі та дорадництва на 2016-2020 роки було надано в 2017 році пільгових кредитів на суму 1,3 млн. грн. Одержувачами кредитів є 6 фізичних осіб-підприємців та 2 фермерських господарства. Також, відповідно до заходів даної Програми, здійснювалось часткове відшкодування з обласного бюджету вартості закуплених доїльних установок або холодильного обладнання для особистих селянських господарств, які утримують 3 і більше голів корів. В 2017 році відшкодування отримало 295 осіб. Сума відшкодування склала 996,3 тис. грн.

Разом з цим, залишається низький рівень життя у сільській місцевості, який, поряд із низьким рівнем доходів населення й обмеженими економічними можливостями, характеризується також низьким рівнем якості й доступності різноманітних послуг, важливих для повсякденного життя. Є ціла низка можливих заходів, яких можна впровадити для покращення якості життя сільських громад. Поряд із просуванням мобільних сільських служб і зміцненням зв'язків між селом і містом, ця програма включає ряд заходів, спрямованих, зокрема, на молодше населення, перебування якого є критично важливим для збереження сільських громад.

Розвиток секторів економіки у сільській місцевості та покращення якості життя жителів села спрямований на ключові аспекти, важливі для покращення якості економічного й суспільного життя.

Вінницька область, більшість населення якої мешкає у сільській місцевості й має видатний природний потенціал і традиції у галузі виробництва й переробки продуктів харчування, у значній мірі залежить від сільського

господарства. Проте, цей сектор економіки не настільки розвинений, щоб випускати та експортувати за межі області рентабельну продукцію з більш високою доданою вартістю.

Головні виклики пов'язані з недостатньо розвиненим сільськогосподарським розподільчим ринком, поганою інфраструктурою та можливим скороченням обсягу сільськогосподарського виробництва через загрозу глобального потепління, що ще більше знижує продуктивність традиційних культур.

Ступінь проникнення сучасних технологій, що забезпечує високу продуктивність, є низьким, а сільськогосподарська продукція не відповідає міжнародним стандартам, потрібним для експорту. Через ці причини структура експорту продукції сільського господарства області складається переважно з сировинних технічних культур, ціни на які відносно низькі.

Диверсифікація економіки сільських районів через підтримку інших секторів, ніж сільське господарство, необхідна для того, щоб уникнути ризиків моносекторної економіки та сезонного характеру роботи (особливо сільськогосподарської) у селі. Серед основних потенційних економічних можливостей слід зазначити:

- Ефективна державна регіональна політика;
- Зацікавленість зовнішніх інвесторів регіоном (*покращення стану доріг; створення міжнародних транспортних коридорів на території області; розвиток транскордонних економічних відносин; розвиток наукомістких галузей, у тому числі IT-технологій*);
- Впровадження системи державної підтримки сільськогосподарських підприємств, в тому числі дрібних сільгосптоваровиробників.

Розвиток секторів економіки у сільській місцевості та покращення якості життя жителів села передбачає впровадження дій, спрямованих на розширення можливостей щодо підвищення кваліфікації й розвиток соціальних та інших послуг у сільських районах. Він буде впроваджуватися через 10 проектів, спрямованих на підтримку сільського господарства, підвищення якості життя у селі.

Пріоритет *Підвищення конкурентоспроможності регіону* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних операційних цілей:

⇒ **Розвиток секторів економіки у сільській місцевості та покращення якості життя жителів села:**

- 2.1. Створення сприятливих умов для динамічного розвитку малого та середнього бізнесу, спрощення адміністративних процедур
- 2.3. Підтримка інтенсивного розвитку в усіх секторах сільського господарства
- 6.2. Розвиток самодостатніх та фінансово-незалежних територіальних громад та їх об'єднань

2.1.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Створення умов для захисту правових і економічних інтересів особистих селянських господарств, а також розширення асортименту молочної продукції для соціальної сфери Томашпільського району	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Томашпільський район Вінницької області
Формування механізму підтримки диверсифікації сільської економіки у Вінницькій області	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Вінницька область
Формування агрологістичних можливостей сільських об'єднаних громад Вінницької області	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Вінницька область
Створення регіональних сільськогосподарських кооперативів (РСК) з місцевими філіями з метою обслуговування малих і середніх фермерських господарств	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Вінницька область
Забезпечення обладнанням сільськогосподарських кооперативів з метою досягнення більшої ефективності у переробці сільськогосподарської продукції та збільшення її доданої вартості	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Вінницька область
Створення Аграрного кластера у Вінницькій області	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Вінницька область

2.1.3 Очікувані результати та показники

Успішне впровадження проектів, спрямованих на підтримку розвитку секторів економіки у сільській місцевості та покращення якості життя жителів села у Вінницькій області, повинно сприяти досягненню наступних результатів:

- ✓ покращення матеріально-технічної бази сільсько-господарського сектору економіки ОТГ Вінницької області шляхом придбання спеціалізованого обладнання;
- ✓ підвищення рівня обізнаності та професійних навичок представників об'єднаних громад, які працюють в сфері сільського господарства;

- ✓ здійснення промоції розвитку сільськогосподарського сектору економіки регіону шляхом проведення медійних заходів;
- ✓ організація та проведення навчань: 5 етапів тренінгів, кожен з яких складається з 4-х дводенних тренінгів (всього 20 тренінгів):
- ✓ запровадження фінансового механізму стимулювання диверсифікованого виробництва – проведення конкурсу бізнес-планів;
- ✓ проведення заходів з поширення кращого досвіду диверсифікації економіки та розвитку села;
- ✓ підвищення рівня юридичної обізнаності особистих селянських господарств Томашпільського району щодо права та можливостей захисту правових, економічних інтересів та можливостей само зайнятості;
- ✓ налагодження сталого, конкурентоспроможного та організованого ринку заготівлі молока;
- ✓ сприяння розвитку регіональних продуктів.

Показники:

- створення Дорадчого центру;
- покращення матеріально-технічної бази сільськогосподарського комплексу чотирьох ОТГ Вінницької області шляхом придбання переробних комплексів сільськогосподарської продукції;
- розробка Стратегії розвитку сільськогосподарської галузі області;
- створення інтерактивного онлайн та оффлайн класу для забезпечення доступу цільової групи до знань, навичок та баз даних;
- проведення 4 прес-конференцій, розробка відео-сюжетів, проведення конференції, розробка посібника;
- створення нових робочих місць;
- застосування енергозберігаючих технологій.

2.1.4 Часові рамки і засоби реалізації

Пріоритет *Розвиток секторів економіки у сільській місцевості та покращення якості життя жителів села* складається з **6 проектів**, спрямованих на створення установ і форм співробітництва, які у довгостроковій перспективі є важливими для розвитку сільської місцевості.

Фінансування слід залучати з різних джерел, зокрема міжнародних донорів, Державного, обласного та місцевих бюджетів, приватних коштів.

Пріоритет реалізовуватиметься упродовж 2018-2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- залучення коштів обласного та місцевих бюджетів шляхом внесення заходів до обласної та районних програм соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;

- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

2.1.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
Створення умов для захисту правових і економічних інтересів особистих селянських господарств, а також розширення асортименту молочної продукції для соціальної сфери Томашпільського району	3000	2300	0	5300
Формування механізму підтримки диверсифікації сільської економіки у Вінницькій області	3924,5	8443,9	9916	22284,4
Формування агрологістичних можливостей сільських об'єднаних громад Вінницької області	11866,4	760,3	0	12626,7
Створення регіональних сільськогосподарських кооперативів (РСК) з місцевими філіями з метою обслуговування малих і середніх фермерських господарств	0	3751,2	3751,2	15004,8
Забезпечення обладнанням сільськогосподарських кооперативів з метою досягнення більшої ефективності у переробці сільськогосподарської продукції та збільшення її доданої вартості	0	6000	6000	24000
Створення Аграрного кластера у Вінницькій області	0	6000	6000	24000
Разом:	18790,9	27255,4	25667,2	103215,9

2.2. Енергоефективність: енергозбереження та відновлювальна енергетика

2.2.1. Ситуація та проблеми

Ціни на енергоресурси у світі постійно зростають. З огляду на обмежену доступність місцевих ресурсів для виробництва енергії, багато країн активно підтримують ініціативи, спрямовані на виробництво відновлювальних або альтернативних видів енергії. Високий рівень цін на енергоресурси, особливо на природний газ і нафтопродукти, стимулює розвиток альтернативної енергетики.

Виробництво електроенергії з відновлювальних джерел є дуже актуальним на сьогодні та всіляко підтримується на державному рівні шляхом

запровадження так-званого «зеленого» тарифу на електроенергію, вироблену такими станціями, який, в свою чергу, дозволяє окуповувати такі проекти за 5-8 років. Враховуючи географічні та кліматичні особливості Вінниччини, найбільш перспективними напрямками розвитку у сфері відновлювальних джерел енергії є сонячна та гідроенергетика.

Найбільш вагомою проблемою в галузі енергоефективності є низькі теплоізоляційні характеристики будівель, використання застарілого енергозатратного теплогенеруючого обладнання, нераціональне використання паливно-енергетичних ресурсів під час виробництва теплової енергії та гарячої води, значні тепловтрати в теплових мережах, тощо.

Водночас, в бюджетних закладах області спостерігається недостатній облік та контроль за споживанням енергоносіїв, неефективна експлуатація об'єктів в опалювальний період, недостатня зацікавленість персоналу в енергозбереженні.

Враховуючи сучасний стан будівель, як соціального так і житлового сектору, втрати тепла через огорожувальні конструкції будинків (стіни, віконні та дверні рами, горища та підвали) перевищують аналогічні показники Європейських держав у 2,5-3 рази.

Враховуючи, що однією з основних статей видатків обласного та місцевих бюджетів є утримання закладів соціальної сфери, в тому числі, оплата за спожиті паливно-енергетичні ресурси, виконання енергозберігаючих проектів є дієвим механізмом економії бюджетних коштів та стимулювання економіки області.

Комплексна термомодернізація житлових будівель області, на виконання якої необхідно залучення значних фінансових затрат, потребує спільних дій та зацікавленості як органів державної, регіональної та місцевої влади, так і безпосередньо населення.

Пріоритет *Підвищення конкурентоспроможності регіону* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних *операційних цілей*:

⇒ **Енергоефективність: енергозбереження та відновлювальна енергетика:**

- 2.2. Стимулювання інноваційних секторів економіки
- 2.4. Всеохоплюєче впровадження технологій енергозбереження та використання альтернативних і відновлюваних джерел енергії.

2.2.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Будівництво сонячних електростанцій у Піщанському та Чечельницькому районах	ТОВ «Паралісент»	Піщанський та Чечельницький райони
Будівництво біогазового комплексу у с.Василівка	Агропромхолдинг ПАТ «Миронівський	Тростянецький та Тульчинський райони

Агропромхолдингом ПАТ «Миронівський хлібопродукт»	хлібопродукт»	
Створення умов для розвитку енергетичних кооперативів та пілотних енергоефективних проектів	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Вінницька область

2.2.3 Очікувані результати та показники

Впровадження заходів з енергоефективності сприятиме досягненню наступних результатів:

- ✓ скорочення споживання паливно-енергетичних ресурсів бюджетними та комунальними закладами;
- ✓ переоснащення котелень, в тому числі, об'єктів теплокомуненерго області на місцеві види палива;
- ✓ збільшення частки сумарної потужності котелень на альтернативних видах палива в регіоні;
- ✓ заміна традиційного палива відновлюваними джерелами енергії;
- ✓ підвищення енергоефективності житлового сектору та бюджетної сфери області;
- ✓ впровадження механізму виконання енергетичних обстежень будівель бюджетних та комунальних установ (енергоаудити);
- ✓ запровадження системи щоденного моніторингу споживання паливно-енергетичних ресурсів бюджетними закладами обласного підпорядкування;
- ✓ залучення небюджетних коштів на виконання заходів з енергозбереження, в тому числі за рахунок впровадження механізму енергосервісу.

Показники:

- зменшення викидів CO₂ на території області;
- збільшення обсягів використання відновлювальних джерел енергії;
- кількість укладених енергосервісних договорів.

2.2.4 Часові рамки і засоби реалізації

Енергоефективність: енергозбереження та відновлювальна енергетика впроваджуватимуться шляхом реалізації **3 проектів**, які одночасно передбачають впровадження енергозберігаючих технологій та розвиток сектора альтернативної енергетики.

Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону:

- залучення коштів обласного та місцевих бюджетів шляхом внесення заходів до обласної та районних програм соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

2.2.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
Будівництво сонячних електростанцій у Піщанському та Чечельницькому районах	9000000	0	0	9000000
Будівництво біогазового комплексу у с.Василівка Агропромхолдингом ПАТ «Миронівський хлібопродукт»	135000	0	0	135000
Створення умов для розвитку енергетичних кооперативів та пілотних енергоефективних проектів	0	12000	12000	48000
Разом:	9135000	12000	12000	9183000

2.3. Створення привабливих умов для залучення інвестицій в економіку області та міжнародної донорської допомоги

2.3.1. Ситуація та проблеми

В умовах нестабільності законодавства, низького інвестиційного рейтингу України та браку фінансово-інвестиційного капіталу, існує ризик зниження ділової активності в регіоні. В економіці області переважають застарілі технології, низький рівень капіталовкладень і відносно мала частка продукції з великою доданою вартістю. Щоб пом'якшити існуючі ризики, економіка області потребує нових інвестицій, паралельно з підтримкою зростаючого сектору малого та середнього бізнесу, спроможного швидко пристосовуватися до змін у середовищі та компенсувати відсутність робочих місць в інших секторах.

Покращення якості ділового середовища, зменшення регуляторного навантаження на бізнес, налагодження діалогу між бізнесом та владою є важливими передумовами поживлення ділової активності, створення сприятливих умов для розвитку бізнесу та залученню інвестицій в економіку області.

За рейтингом індексу ділового клімату Вінниччина посіла перше місце серед областей України. Рейтинг базується на основі опитування підприємців щодо 4 критеріїв: якість ділового середовища, поточна бізнес-активність, довготривала бізнес-активність та оцінка основних трьох регуляторних процедур (реєстрації, податкового адміністрування, перевірок), яке провів Інституту економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) в рамках програми «Лідерство в економічному врядуванні» Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

Позитивні тенденції в бізнес середовищі області забезпечили Вінниччині лідируючі позиції серед інших регіонів країни: значення регіонального індексу

ділового клімату в області у 2016-2017 роках становить 0,25, що є значно вищим загальноукраїнського – 0,09.

За темпом зростання (зменшення) обсягу прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) станом на 01.07.2017 року область займає 6 місце серед регіонів України – 106% до обсягу на початок 2017 року, що на 4,4 в.п. більше відповідного періоду попереднього року.

У січні-червні 2017р. в економіку області іноземними інвесторами вкладено 3,2 млн. дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу).

Інвестиції надійшли з 50 країн світу. Переважна більшість інвестицій (79,4% загального обсягу акціонерного капіталу) надійшла з країн ЄС – 151,5 млн. дол., з інших країн світу – 39,3 млн. дол. (20,6).

Окрім того, велике значення приділяється міжнародному співробітництву. На сьогоднішній день обласною державною адміністрацією реалізується 10 Угод про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво із регіонами Республіки Польща, Румунії, Республіки Молдова, Чеської Республіки, Республіки Білорусь та ін.

За підтримки країн-донорів таких як Швейцарія, Канада та Європейської Комісії, в області втілюються у життя ряд проектів направлених на соціально-економічний розвиток громад, а саме:

- Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» (DESPRO), завданням якого є подальша підтримка реалізації реформи децентралізації; максимально широке впровадження моделей децентралізованого надання послуг, впровадження інноваційних механізмів співфінансування проектів розвитку; консолідація досвіду проекту та інтеграція його у нормативні та законодавчі документи;

- Проект ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду – III фаза», для участі в якому з метою поліпшення життя сільських громад області відібрано 8 районів. Водночас, у виключному порядку Проект підтримав громаду с. Павліка Калинівського району, яка постраждала під час вибухів арсеналу. Було надано фінансову допомогу на відновлення вуличного освітлення зруйнованого під час вибухів.

- Проект «Партнерство для розвитку міст» ПРОМІС впроваджується в області (з квітня 2015 року до грудня 2020 року) Федерацією канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади, який спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримка процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

Основними напрямками проектів, які реалізуються із залученням міжнародної технічної допомоги за рахунок коштів Європейського Союзу, є:

- реформування енергетичного сектору,
- стимулювання розвитку соціальної сфери,
- поліпшення інвестиційного клімату,
- впровадження інновацій,
- розвиток підприємництва та туризму.

Основна мета Пріоритету – створення спроможності регіону залучати стратегічні інвестиції, налагодження міжнародних відносин з Європейськими партнерами.

Пріоритет *Підвищення конкурентоспроможності регіону* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних операційних цілей:

⇒ **Створення привабливих умов для залучення інвестицій в економіку області та міжнародної донорської допомоги:**

- 2.1. Створення сприятливих умов для динамічного розвитку малого та середнього бізнесу, спрощення адміністративних процедур
- 2.2. Стимулювання інноваційних секторів економіки
- 3.1. Створення привабливих умов для залучення інвестицій в економіку області та міжнародної донорської допомоги
- 3.2. Розвиток та поглиблення міжнародного та міжрегіонального співробітництва

2.3.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Промислова розробка Староживотівського родовища гранітів та мігматитів	Оратівська райдержадміністрація	Оратівський район та прилеглі райони Вінницької області
Проведення щорічного Інвестиційного Форуму у Вінницькій області	Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку облдержадміністрації	Вінницька область
Розвиток системи електронної підтримки процесу залучення іноземних інвестицій	Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку облдержадміністрації	Вінницька область

2.3.3 Очікувані результати та показники

Успішне впровадження проектів, спрямованих на залучення інвестицій та розвиток міжнародних відносин, повинно сприяти досягненню наступних результатів:

- ✓ створення умов для сталого розвитку області, підвищення рівня життя населення, створення нових робочих місць;
- ✓ сприятливе середовище для функціонування конкурентоздатного малого та середнього підприємництва, зокрема збільшення кількості суб'єктів господарювання та збільшення за їх рахунок чисельності робочих місць;
- ✓ залучення додаткових зовнішніх джерел фінансування та досвіду закордонних фахівців до спільної підприємницької діяльності прикордонних регіонів у сфері малого та середнього бізнесу;
- ✓ поглиблення взаємовигідних економічних зв'язків із зарубіжними країнами;
- ✓ популяризація інвестиційного потенціалу Вінниччини через соціальні мережі та офіційні веб-портали європейських партнерів;
- ✓ підвищення ефективності використання зовнішньої допомоги ЄС в рамках проектів (програм) транскордонного співробітництва.

Показники:

- кількість реалізованих інвестиційних проектів;
- кількість реалізованих спільних проектів в рамках міжнародної технічної допомоги;
- кількість підписаних угод про партнерство між територіальними громадами прикордонних територій;
- кількість нових робочих місць створених в малому і середньому бізнесі;
- кількість новостворених робочих місць;
- обсяг залучених інвестицій;
- обсяг капітальних інвестицій.

2.3.4 Часові рамки і засоби реалізації

Пріоритет *Створення привабливих умов для залучення інвестицій в економіку області та міжнародної донорської допомоги* включає в себе **3 проекти**. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону. Пріоритет реалізовуватиметься упродовж 2018–2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів обласного та місцевих бюджетів шляхом внесення заходів до обласної та районних програм соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

2.3.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
Промислова розробка Староживотівського родовища гранітів та мігматитів	4000	0	0	4000
Проведення щорічного Інвестиційного Форуму у Вінницькій області	400	400	400	1200
Розвиток системи електронної підтримки процесу залучення іноземних інвестицій	100	100	100	300
Разом:	4500	500	500	5500

2.4. Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу.

2.4.1. Ситуація та проблеми

Суб'єкти малого та середнього підприємництва (далі – МСП) Вінницької області відіграють надзвичайно важливу роль у забезпеченні економічного розвитку регіону. За підсумками 2016 року у Вінницькій області діяло 75005 суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), із яких 12 – великих підприємств, 479 – середніх підприємств, 8154 – малих підприємств та 66360 – фізичних осіб-підприємців. Кількість суб'єктів малого і середнього підприємництва у порівнянні з 2015 роком зменшилась на 7,4% за рахунок зменшення малих підприємств на 9,1% та фізичних осіб-підприємців на 7,2%, але кількість середніх підприємств зросла на 3,8%.

Основна мета реалізації проектів - створення умов для сталого розвитку МСП, збільшення надходжень до бюджетів, створення нових робочих місць, стимулювання розвитку конкурентоспроможності та інноваційних технологій.

Існує низка ризиків, які перешкоджають успішному розвитку МСП області. Основні з яких: різкі коливання економічної активності в країні, що негативно впливають на її інвестиційну привабливість та умови функціонування МСП; суперечливість політики поліпшення підприємницького клімату в цілому та регуляторного середовища МСП зокрема; зниження привабливості регіону для інвесторів з інших регіонів України та з-за кордону внаслідок зменшення темпів соціально-економічних перетворень та/або різких коливань економічної активності в регіоні.

Також підприємцям зазвичай бракує досвіду та інформації щодо можливостей та механізмів залучення кваліфікованих фахівців. Існує потреба у створенні єдиної платформи для спілкування, комунікації, налагодження ділових зав'язків, отримання актуальної інформації та послуг, необхідних для адекватного управління бізнес-процесами свого підприємства.

Отже, важливими передумовами для успішного розвитку малого та середнього підприємництва є необхідність в покращенні якості ділового середовища, зменшення регуляторного навантаження на бізнес, налагодження діалогу між бізнесом та владою, створення сприятливих умов для розвитку бізнесу та залучення інвестицій в економіку області.

Пріоритет *Підвищення конкурентоспроможності регіону* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних операційних цілей:

⇒ **Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу:**

- 2.1. Створення сприятливих умов для динамічного розвитку малого та середнього бізнесу, спрощення адміністративних процедур
- 2.2. Стимулювання інноваційних секторів економіки
- 6.2. Розвиток самодостатніх та фінансово незалежних територіальних громад та їх об'єднань

2.4.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Створення регуляторного хабу	Спілка підприємців «Стіна»	Вінницька область
Забезпечення захисту інтересів бізнесу перед органами влади у Вінницькій області шляхом розвитку регіональної мережі бізнес-омбудсмена	Спілка підприємців «Стіна»	Вінницька область
Рух підприємців Я для моєї громади	Спілка підприємців «Стіна»	Вінницька область
Створення регіонального центру підтримки підприємництва	Агенції регіонального розвитку Вінницької області	Вінницька область

2.4.3 Очікувані результати та показники

Успішне впровадження проектів, спрямованих на покращення розвитку малого та середнього підприємництва, повинно сприяти досягненню наступних результатів:

- підвищення рівня знань суб'єктів МСП у сфері регуляторної діяльності; навичок для підготовки заявок на участь у грантових та кредитних проектах; написання бізнес-планів;
- створення інформаційно-освітнього простору для трансферу інновацій, отримання навичок та комунікації суб'єктів МСП Вінницької області, шляхом реконструкції приміщення та облаштування регіонального центру підтримки підприємництва;
- створення інформаційного ресурсу, що об'єднає всі напрямки підтримки та розвитку підприємництва Вінницької області;
- збільшення кількості новостворених підприємств та залучення підприємців до вирішення проблем розвитку громади;
- зменшення існуючих регуляторних бар'єрів; запровадження нових практик регулювання, які враховують інтереси малого бізнесу;

- забезпечення захисту прав та інтересів МСП шляхом створення офісів установи бізнес-омбудсмена у територіальних громадах.

Показники:

- проведення 5 етапів навчань за 4 модульним навчальним курсом «Підвищення конкурентоспроможності суб'єктів малого підприємництва Вінницького регіону через застосування інноваційних підходів в формуванні бізнес-моделей» та підвищення рівня знань у 125 суб'єктів малого підприємництва;

- проведення 30 заходів різної форми взаємодії та надання навичок 750 представникам цільової групи, надання 70 консультацій групою менторів, надання представникам малого підприємництва на пільгових умовах 100 консультацій з бухгалтерського обліку та податкової звітності, і 100 консультацій з юридичних питань;

- створення офісів установи бізнес-омбудсмена у територіальних громадах.

2.4.4 Часові рамки і засоби реалізації

Пріоритет *Створення сприятливих умов розвитку малого та середнього бізнесу* включає в себе **4 проекти**. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону. Пріоритет реалізовуватиметься упродовж 2018-2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів державного бюджету;
- залучення коштів обласного та місцевих бюджетів шляхом внесення заходів до обласної та районних програм соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

2.4.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
Створення регуляторного хабу	1500	1500	1500	4500
Забезпечення захисту інтересів бізнесу перед органами влади у Вінницькій області шляхом розвитку регіональної мережі бізнес-омбудсмена	2500	2500	2500	7500
Рух підприємців Я для моєї громади	1200	1200	1200	3600
Створення регіонального центру підтримки підприємництва	4838,45	1337,8	0	6176,25
Разом:	10038,45	6537,8	5200	21776,25

Пріоритет 3. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

3.1 Ситуація та проблеми

Сучасна Вінниччина характеризується помірним техногенним навантаженням на навколишнє природне середовище, внаслідок відсутності на її території зон екологічного лиха та потужних об'єктів-забруднювачів довкілля. Проте, при сучасних умовах господарювання розвиток економіки призводить до зростання антропогенного навантаження та загроз екологічній безпеці.

При тому, що Вінниччина є переважно сільськогосподарським регіоном, по обсягам викидів від стаціонарних джерел область за даними 2016 року займає 6 місце по Україні (3,9% від загальних викидів по Україні). У 2013, 2014, 2015 роках область за цим показником займала відповідно 6, 8 та 5 місця. Таким чином, чіткої тенденції зниження обсягів викидів не прослідковується.

За даними статистичної звітності сумарні викиди від стаціонарних та пересувних джерел у 2016 році склали 119,8 тис.тонн, що на 14,9 тис.тонн (на 11%) менше, ніж у 2015 році.

На території області протікають 232 річки завдовжки понад 10 км кожна, з них 2 великих (р.Південний Буг та р.Дністер), 4 середніх (р.Соб, р.Десна, р.Рів, р.Гірський Тікич). В межах області 55 водосховищ загальною площею водного дзеркала 11167 га, найбільше – Ладижинське водосховище (2,2 тис.га).

Збереження річок і доля ставків на них – це єдина проблема. Вінницька область посідає одне з перших місць в Україні за кількістю ставків: за даними інвентаризації, проведеної у липні 2014 року, до реєстру включено 5356 ставків загальною площею водного дзеркала біля 30,0 тис.га. Захоплення будівництвом ставків призводить до того, що порушується гідрологічний режим басейну, та здатність річки до саморегуляції та самоочищення, замулення ставків.

У звітному році у водні об'єкти області скинуто 60,4 млн.м³ стічних вод, у т.ч. 0,046 млн.м³ забруднених, 32,7 млн.м³ нормативно-чистих без очистки, 27,0 млн.м³ нормативно очищених. Скид забруднених вод зменшився на 0,57 млн.м³ у порівнянні з 2015 роком. Найбільшу кількість забруднених зворотних вод у водні об'єкти скидають підприємства комунального господарства. Разом з тим, у 2016 році до поверхневих водойм скинуто забруднюючих речовин в цілому на рівні 2015 року.

Основною загальною проблемою майже всіх очисних споруд каналізації таких господарств залишається наднормативне забруднення стічних вод, що скидаються у поверхневі водойми, азотом амонійним та органічними речовинами. Фактором забруднення водойм є також недостатнє охоплення населених пунктів каналізаційною мережею. Існування великої кількості вигрібних ям, практика використання полів фільтрації також є джерелом забруднення водних ресурсів.

Орієнтовна площа водоохоронних зон складає 424,72 тис.га, в т.ч. 41,22 тис.га (площі визначені в результаті раніше розроблених проектів з встановлення водоохоронних зон та ПЗС річок, які розроблялись у 80-х роках 20 ст.). Наразі площа встановлених на місцевості ПЗС складає 3783 га.

Перелічені фактори призвели до того, що протягом 2009-2017 років вода річок області забруднена органічними речовинами (понаднормативні значення показників біологічного споживання кисню та хімічного споживання кисню) та періодично сполуками амонію. Підвищений вміст органічних сполук та солового амонію є свідченням забруднення річок побутовими стоками (із стічних вод, що скидаються з очисних споруд каналізації, та стоків з поверхні).

В області налічується 786 місць видалення твердих побутових відходів та паспортизованих сміттєзвалищ загальною площею 36 га. Нажаль, більшість сміттєзвалищ обладнано без проектів, не повною мірою проводяться заходи щодо мінімізації впливу на довкілля. Значна частина звалищ потребує поновлення обваловки, захисних лісонасаджень, під'їзних шляхів, тощо.

Впродовж тривалого часу утилізація побутових відходів продовжує залишатись однією з нагальних проблем екологічної безпеки Вінниччини. На даний час в області немає жодного сміттєпереробного заводу, роздільний збір із вилученням ресурсно-цінних компонентів застосовується лише в декількох населених пунктах, а відповідно до законодавства з 2018 року забороняється захоронення несортованих відходів.

На кінець 2016 року у спеціально відведених місцях чи об'єктах економічно активних протягом звітного року підприємств області було накопичено 29034,5 тис.т відходів (це дещо менше, ніж у минулому році - 31152,6 тис.т). Станом на 01.04.2016 року в області обліковується 865 тонн непридатних та заборонених пестицидів та агрохімікатів (без Джуринського отрутомогильника).

Крім того, у Джуринському міжобласному пункті захоронення непридатних ХЗЗР (Шаргородський район) залишилось орієнтовно ще 2100 тонн непридатних пестицидів (1070м³) разом з тарою та ґрунтом, яким вони пересипані.

Одним із найбільш важливих питань забезпечення екологічної безпеки області та країни в цілому, залишається питання утилізації твердих побутових відходів, впровадження технології роздільного збору сміття.

Важливим напрямком діяльності Вінницької області у даному напрямку є створення та впровадження сучасної оптимальної моделі поводження з твердими побутовими відходами, яка передбачає будівництво сміттєсортувальних комплексів в кожному районі, впровадження технології роздільного збирання відходів, тощо.

За звітними даними протягом 2016 року у Вінницькій області було зібрано близько 1,4 млн. м³ відходів, що складає 0,88 м³ на 1 мешканця. Середньодобові обсяги твердих побутових відходів, які вивозяться на полігони та звалища області складають 3,5 тис. м.куб.

На даний час частково впроваджено роздільний збір твердих побутових відходів (далі – ТПВ) у 33 населених пунктах області, що складає лише 2,2%. Практика показує, що при роздільному збиранні відходів із загальної їх кількості можна вилучити до 70-80 % корисних ресурсів, а за відсутності сортування – не більше 15 %.

Реалізація заходів із впровадження роздільного збору побутових відходів, будівництва сміттесортувальних комплексів дозволить значно зменшити відсоток відходів, вивезених на полігони, та, як наслідок, покращити екологічну ситуацію в області. Крім того, це дозволить виконати вимоги статті 32 Закону України «Про відходи» в частині введення заборони захоронення неперероблених (необроблених) твердих побутових відходів з 1 січня 2018 року.

В області під охороною знаходиться 408 територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 65,9 тис.га, що становить 2,5% від загальної площі області. В т.ч. 43 об'єкти загальнодержавного значення, які займають площу 34,5 тис.га.

Пріоритет *Екологічна безпека навколишнього середовища* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних **операційних цілей**:

- 4.2. Забезпечення гармонізації взаємодії суспільства і природного середовища, підвищення рівня суспільної екологічної свідомості
- 4.3. Підвищення рівня екологічної безпеки та пом'якшення наслідків змін клімату
- 6.1. Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області

3.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Організація збору твердих побутових відходів на території Брацлавської об'єднаної територіальної громади та їх видалення	Брацлавська селищна рада	Брацлавська ОТГ
Будівництво сортувального цеху твердих побутових відходів на території Теплицької селищної ради	Теплицька райдержадміністрація	смт Теплик
Запровадження роздільного збору ТПВ та будівництво сміттесортувальної станції	Жмеринська міська рада	м. Жмеринка
Будівництво станції сортування твердих побутових відходів продуктивністю 20 т на годину на території Серебрійської сільської ради, Могилів-Подільського району, Вінницької області	Могилів-Подільська міська рада	м.Могилів-Подільський
За чисте довкілля	Мельниківська сільська рада	Мельниківська ОТГ

Будівництво лінії по сортуванню сміття на полігоні твердих побутових відходів в смт Оратів Вінницької області	Оратівська селищна рада	смт.Оратів
Запровадження роздільного збирання твердих побутових відходів у Шпиківській об'єднаній територіальній громаді	Шпиківська селищна рада	Шпиківська ОТГ
Підготовка та проведення щорічних обласних екологічних конкурсів	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Вінницька область
Здійснення заходів щодо відновлення корінних природних комплексів на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду садово-паркового мистецтва	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція берегозакріплювальних споруд з очисткою русла річки Десна від устя до мостового шляхопроводу автодороги Вінниця-Калинівка протяжністю 900м в межах смт. Стрижавка, Вінницького району Вінницької області	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Вінницька область

3.3 Очікувані результати та показники

Успішна реалізація пріоритету *Екологічна безпека навколишнього середовища* призведе до досягнення наступних результатів:

- розвиток інститутів громадянського суспільства;
- підвищення рівня екологічної культури та екологічної свідомості громадян;
- розвиток інститутів громадянського суспільства; зменшення обсягів скиду забруднюючих речовин у поверхневі водні об'єкти;
- покращення стану р.Дністер (транскордонного об'єкту) нижче м.Могилів-Подільський;
- попередження підтоплення територій та захист від шкідливої дії вод, відновлення гідрологічного режиму малих річок;
- збереження існуючих територій та об'єктів, покращення стану зелених зон населених пунктів;

- зменшення екологічних ризиків від зберігання накопичених відходів та раціональне використання ресурсів;
- дотримання сучасних екологічних стандартів та законодавства України у сфері поводження з твердими побутовими відходами, що утворюються на території області;
- перетворення твердих побутових відходів з екологічно небезпечного фактору в економічно вигідний ресурс виробництва і споживання;
- створення нових робочих місць;
- зменшення негативного впливу на довкілля та екологічних ризиків від зберігання накопичених відходів;
- підвищення рівня екологічної культури та екологічної свідомості громадян.

Показники:

- проведення у 2018 році обласного конкурсу для дітей та молоді;
- висвітлення результатів проведення конкурсу у обласних ЗМІ (6 матеріалів);
- розчистка та розширення русла, укріплення берегів р.Десна у смт.Стрижавка;
- розчистка та відновлення корінних природних комплексів на території 11 об'єктів природно-заповідного фонду садово-паркового мистецтва;
- створення мережі роздільного збору побутових відходів, організація транспортування та збуту відсортованих відходів.
- відсоток утилізованих відходів від загальної кількості їх утворення;
- впровадження сталого використання та захист природних ресурсів;
- відсоток населення, охоплених послугами із роздільного збирання побутових відходів.

3.4 Часові рамки і засоби реалізації

Пріоритет *Екологічна безпека навколишнього середовища* включає в себе **10 проектів**. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону. Пріоритет реалізовуватиметься упродовж 2018-2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- залучення коштів обласного та місцевих бюджетів шляхом внесення заходів до обласної та районних програм соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

3.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
Організація збору твердих побутових відходів на території Брацлавської об'єднаної територіальної громади та їх видалення	1417,7	0	0	1417,7
Будівництво сортувального цеху твердих побутових відходів на території Теплицької селищної ради	3000	0	0	3000
Запровадження роздільного збору ТПВ та будівництво сміттесортувальної станції	5500	0	0	5500
Будівництво станції сортування твердих побутових відходів продуктивністю 20 т на годину на території Серебрійської сільської ради, Могилів-Подільського району, Вінницької області	8010,3	8010,3	0	16020,6
За чисте довкілля	380	0	0	380
Будівництво лінії по сортуванню сміття на полігоні твердих побутових відходів в смт Оратів Вінницької області	1000	800	400	2200
Запровадження роздільного збирання твердих побутових відходів у Шпиківській об'єднаній територіальній громаді	200	2000	300	2500
Підготовка та проведення щорічних обласних екологічних конкурсів	50	0	0	50
Здійснення заходів щодо відновлення корінних природних комплексів на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду садово-паркового мистецтва	3363,7	0	0	3363,7
Реконструкція берегозакріплювальних споруд з очисткою русла річки Десна від устя до мостового шляхопроводу автодороги Вінниця-Калинівка протяжністю 900м в межах смт. Стрижавка, Вінницького району Вінницької області	5686,1	0	0	5686,1
Разом:	28607,8	10810,3	700	40118,1

Пріоритет 4. РОЗВИТОК МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА НАДАННЯ ЯКІСНИХ ПОСЛУГ В СОЦІАЛЬНІЙ, ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІЙ, ТРАНСПОРТНІЙ І ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРАХ.

4.1. Підвищення рівня якості освіти.

4.1.1. Ситуація та проблеми

В області забезпечено сталий розвиток освітньої галузі відповідно до потреб територіальної громади.

Станом на 1 жовтня 2017 року функціонує 799 дошкільних навчальних закладів, в яких навчально-виховний процес забезпечують 5 458 педагогічних працівників.

Упродовж двох останніх років (2016-2017 роки) поновили роботу 20 ДНЗ, з них 1 новобудова. Кількість дітей, охоплених дошкільною освітою, зросла з 56,3 до 56,6 тис. Рівень охоплення дітей від 3 до 6 років дошкільними навчальними закладами становить 85,4%, а дітей 5-ти річного віку – 90%.

Рівень охоплення дітей від 3 до 6 років різними формами освіти становить 95,3%, а дітей 5-ти річного віку – 100%.

Станом на 1 вересня 2017р. в області в області функціонує 860 загальноосвітніх навчальних закладів, навчається 155,5 тис. учнів. Сформовано 24 об'єднані територіальні громади, визначено 9 опорних шкіл з 22 філіями.

З 01.09.2017 р. в області розпочато пілотне впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти Нової української школи. Учасниками Всеукраїнського експерименту є 4 загальноосвітні навчальні заклади, учасниками обласного – 8 шкіл (10 класів).

Станом на 01.10.2017 року в загальноосвітніх навчальних закладах навчається 849 учнів – вимушених переселенців з Автономної Республіки Крим, Донецької та Луганської областей ; відвідують дошкільні навчальні заклади 302 вихованці. Учні – вимушені переселенці по можливості забезпечені безкоштовним гарячим харчуванням, підвозом, охоплені гуртковою роботою, сім'ям надавалася матеріальна допомога від громад, педагогічних колективів. За потреби здійснюється психолого-педагогічний супровід.

Закладами професійно-технічної освіти випущено та направлено для працевлаштування на підприємства, установи і організації 6135 кваліфікованих робітників та «молодших спеціалістів». Отримали кваліфікацію із двох і більше професій, що сприяє їх працевлаштуванню, 4602 випускники.

Протягом звітного періоду здійснювалась підготовка навчальних закладів професійно-технічної освіти до нового навчального року. На здійснення капітальних та поточних ремонтів всього профінансовано 5816 тис грн., у тому числі із обласного бюджету 1510,8 тис. грн., із бюджету м. Вінниці 38,3 тис. грн., із спеціального фонду 4266,9 тис. грн. Для підвищення енергозбереження замінені вікна приміщень 11 (повністю або частково) професійно-технічних навчальних закладів, на що використані 324,7 тис. грн. бюджетних та 1098,5 позабюджетних надходжень. Продовжується утеплення фасадів навчальних приміщень – для цього використано 162,2 тис. грн. Відремонтовано 4647 кв. м.

дахів на суму 1635,4 тис. грн., у тому числі 1430,2 тис. грн. бюджетних коштів. Стовідсотково відремонтовані котельні.

В рамках реалізації Програми енергозбереження у 2017 р. проведені роботи щодо запровадження енергоощадного освітлення, встановлення регуляторів споживання тепла, дообладнання газових котелень резервними котлами на альтернативному паливі, в першу чергу, місцевого або українського походження, ремонт та утеплення будівель та споруд, заміна та утеплення віконних блоків, дообладнання систем опалення та реконструкція тепломереж, виведення котелень з підвальних приміщень.

У 2017 році на зміцнення матеріально-технічної бази закладів освіти з різних джерел фінансування залучено 202,0 млн. грн., в тому числі: - Державний бюджет – 75,494 тис. грн., - місцевий бюджет – 57,955 тис. грн., - позабюджетні кошти – 68 тис. 568 грн.

За останні роки проведено велику роботу в напрямку переведення газових котелень на альтернативні види палива. В результаті дообладнано та переоснащено 153 газових котельні на альтернативні види палива.

На даний час у загальноосвітніх закладах області залишається ще 191 газова котельня. У 2017 році планувалось дооснащення газових котелень котлами на альтернативних видах палива у 33 закладах освіти на суму 20,5 млн. грн.

У 2017 році у загальноосвітніх закладах області нараховується 22 котельні, які знаходяться у підвальних приміщеннях. Станом на 20.10.2017р. роботи по виведенню котелень з підвальних приміщень завершено на 4-х об'єктах (3,5 млн. грн.) з 15 загальною вартістю близько 16 млн. грн. Роботи проводяться ще на 7 об'єктах. Завершення робіт планується до кінця поточного року.

Пріоритет *Розвиток місцевого самоврядування та надання якісних послуг в соціальній, житлово-комунальній, транспортній і туристичній сферах* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку і** досягненню наступних операційних цілей:

⇒ **Підвищення рівня якості освіти:**

- 2.4. Всеохоплюєче впровадження технологій енергозбереження та використання
- 5.1. Підвищення рівня якості освіти, оновлення її змісту, гармонізація освіти з реальним сектором економіки
- 6.1. Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області.

4.1.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
ЗОШ І-ІІІ ступенів по вул.Суворова, 1, с.Зведенівка	Шаргородська райдержадміністрація	Села Зведенівка, Юліямпіль, Ярове ,

Шаргородського району - добудова незавершеної будівлі		Голинченці Шаргородського району
Реконструкція будівлі загальноосвітньої школи I – III ступенів с. Клембівка, Ямпільського району, Вінницької област	Клембівська сільська рада	с. Клембівка Ямпільський район
Реконструкція Червонянської загально освітньої школи I-II ст. в дошкільний навчальний заклад «Сонечко»	Мельниківська сільська рада	Мельниківська ОТГ
Створення центру безпеки в Студенянській об'єднаній територіальній громаді	Студенянська сільська рада	Студенянська ОТГ
Реконструкція будівель поліклініки під дитячий садок по вул. Леніна в смт. Шпиків Тульчинського району	Шпиківська селищна рада	Шпиківська ОТГ
Реконструкція частини Торківської ЗШ I-II ступенів під дитячий садочок ДНЗ по вул. Воїнів — Визволителів 1а, в с. Торків, Тульчинського району	Шпиківська селищна рада	Шпиківська ОТГ
Реконструкція даху будівлі загальноосвітньої школи I-III ступеня по вул. Леніна, 124, с. Вербка Чечельницького району	Чечельницька райдержадміністрація та районна рада; Вербська сільська рада	Вербська, Куренівська територіальні громади Чечельницького району
Нове будівництво дитячого садка (дошкільного навчального закладу) на 80 місць по вул. Жданова, в с. Жданівка Хмільницького району	Жданівська сільська рада	Жданівська ОТГ
Реконструкція будівлі гуртожитку під дошкільний навчальний заклад по вул. Леніна, 22а в с. Ольгопіль Чечельницького району	Ольгопільська сільська рада	с. Ольгопіль Чечельницького району
Реконструкція (впровадження енергоефективних заходів) приміщення школи у с. Сокіл Чернівецького району	Чернівецька райдержадміністрація; Сокільська сільська рада	села Сокіл, Вазлуївка, Грабовці Чернівецького району
Реконструкція приміщень середньої загальноосвітньої школи I-III ступеня №1 по вул.Героїв України (бувш. Вул. К.Маркса), 90 в смт	Крижопільська райдержадміністрація	Смт.Крижопіль

Крижопіль		
Михайлівська загальноосвітня школа I-III ступеня, Гайсинський район - завершення будівництва нового корпусу з утепленням покрівлі	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Михайлівська сільська рада Гайсинський район
Школа, с.Гопчиця Погребищенського району – будівництво	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Гопчицька сільська рада Погребищенського району
Реконструкція середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів в с. Сосонка Вінницького району	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Сосонська сільська рада Вінницького району
Реконструкція Сутисківського дошкільного навчального закладу «Пролісок» по вул. Гагаріна, 10 в смт. Сутиски Тиврівського району	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Сутисківська селищна рада Тиврівського району
Відкриття професійно-практичного центру по підготовці кваліфікованих робітників з професії «Зварювальник ручної зварки» на базі державного навчального закладу «Немирівський професійний ліцей»	Департамент освіти і науки Вінницької облдержадміністрації	Вінницька область

4.1.3 Очікувані результати та показники

Успішне впровадження проектів, спрямованих на *Підвищення рівня якості освіти*, повинно сприяти досягненню наступних результатів:

- створення умов для рівного доступу до якісної освіти, насамперед, учням, які проживають у сільській місцевості;
- покращення умов навчання та виховання здобувачів освіти;
- унеможливлення травматизму учасників навчально-виховного процесу, створення умов для безпечної експлуатації котлів;
- монтаж енергоефективних котлів (на твердому та біопаливі) в тому числі із врахуванням використання місцевих видів палива;
- створення належних умов для організації освітнього процесу.

Показники:

- економія бюджетних коштів при переході на енергоефективні вугільні котли;

- економія бюджетних коштів при переході на опалення пелетами;
- економія бюджетних коштів при переході на опалення дровами;
- переведення газових котелень на альтернативні види палива у закладах освіти області за рахунок коштів обласного, місцевих бюджетів – 12 закладів.

4.1.4 Часові рамки і засоби реалізації

Підвищення рівня якості освіти включає в себе **16** проектів. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону. Пріоритет реалізовуватиметься упродовж 2018-2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- залучення коштів обласного та місцевих бюджетів шляхом внесення заходів до обласної та районних програм соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

4.1.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
ЗОШ I-III ступенів по вул.Суворова, 1, с.Зведенівка Шаргородського району - добудова незавершеної будівлі	4401	0	0	4401
Реконструкція будівлі загальноосвітньої школи I – III ступенів с. Клембівка, Ямпільського району,	3101,4	0	0	3101,4
Реконструкція Червонянської загальноосвітньої школи I-II ст. в дошкільний навчальний заклад «Сонечко»	5815,7	0	0	5815,7
Створення центру безпеки в Студенянській об'єднаній територіальній громаді	450	0	0	450
Реконструкція будівель поліклініки під дитячий садок по вул. Леніна в смт. Шпиків Тульчинського району	6596,7	2211,7	0	8808,4
Реконструкція частини Торківської ЗШ I-II ступенів під дитячий садочок ДНЗ по вул. Воїнів — Визволителів 1а, в с. Торків, Тульчинського району	670,1	0	0	670,1
Реконструкція даху будівлі загальноосвітньої школи I-III ступенів по вул. Леніна, 124, с. Вербка Чечельницького району	4497	0	0	4497

Нове будівництво дитячого садка (дошкільного навчального закладу) на 80 місць по вул. Жданова, в с. Жданівка Хмельницького району	3983,6	3983,8	3939,2	11906,6
Реконструкція будівлі гуртожитку під дошкільний навчальний заклад по вул. Леніна, 22а в с. Ольгопіль Чечельницького району	15199,7	0	0	15199,7
Реконструкція (впровадження енергоефективних заходів) приміщення школи у с. Сокіл Чернівецького району	5158,4	0	0	5158,4
Реконструкція приміщень середньої загальноосвітньої школи I-III ступеня №1 по вул. Героїв України (бувш. Вул. К.Маркса), 90 в смт Крижопіль	3442,3	0	0	3442,3
Михайлівська загальноосвітня школа I-III ступенів, Гайсинський район – завершення будівництва нового корпусу з утепленням покрівлі	4079,6	0	0	4079,6
Школа, с.Гопчиця Погребищенського району – будівництво	7000	8290,5	0	15290,5
Реконструкція середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів в с. Сосонка Вінницького району	9645,9	0	0	9645,9
Реконструкція Сутисківського дошкільного навчального закладу «Пролісок» по вул. Гагаріна, 10 в смт. Сутиски Тиврівського району	11148,7	0	0	11148,7
Відкриття професійно-практичного центру по підготовці кваліфікованих робітників з професії «Зварювальник ручної зварки» на базі державного навчального закладу «Немирівський професійний ліцей»	688,8	0	0	688,8
Разом:	85878,9	14486	3939,2	104304,1

4.2. Покращення стандартів медичного обслуговування населення області.

4.2.1. Ситуація та проблеми

Структура мережі закладів охорони здоров'я включає три рівні.

Первинний рівень – це заклади загальної практики-сімейної медицини. В області функціонує 40 Центрів первинної допомоги (сімейної медицини), з яких 6 – це новостворені Центри сімейної медицини на рівні об'єднаних територіальних громад. До складу Центрів сімейної медицини входять 325 лікарські амбулаторії та 835 ФАПів.

Вторинний рівень: 19 центральних районних лікарень, Ладижинське МТМО, 3 окружні лікарні інтенсивного лікування, 5 лікарень планового лікування в районах області, 5 закладів вторинного рівня в м.Вінниці, в тому числі центр матері та дитини та лікарня швидкої медичної допомоги, 2 лікарні вторинного рівня створені на рівні об'єднаних територіальних громад – Дашівська та Вапнярська міські лікарні.

Третинний рівень: 1 обласна багатoproфільна клінічна лікарня для дорослих, 1 обласна клінічна багатoproфільна лікарня для дітей, обласний Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, 8 диспансерів, 8 стоматологічних поліклінік.

Крім того, в області функціонує 8 санаторіїв, 2 будинки дитини, 5 інших закладів.

Ліжковий фонд області складає 10 463 ліжка, забезпеченість ліжками – 65,6 на 10,0 тис.населення. Кількість лікарів, що працюють в закладах охорони здоров'я області становить 7172 особи, кількість середнього медичного персоналу – 15375.

У розвитку демографічної ситуації регіону вже другий рік поспіль зберігаються сталі тенденції. Так, народжуваність складає 4,39 проміле, загальна смертність має сталі значення та протягом останніх двох років складає – 7,95 ‰. Природне скорочення населення – 3,56‰. Загальна захворюваність 13529 на 10 тис. населення.

За рахунок усіх джерел фінансування у 2016 році виконано будівельних робіт в закладах первинного, вторинного та третинного рівнів надання медичної допомоги на суму 133,6 млн. грн., у тому числі: на первинному рівні відремонтовано 221 заклад (103 амбулаторії та 118 фельдшерських пунктів) на загальну вартість виконаних ремонтних робіт 15,2 млн. грн.; на вторинному рівні – у 22 закладах на суму 41,1 млн. грн.; на третинному рівні – у 28 закладах, в тому числі завершені ремонти у 7 закладах на загальну суму 77,3 млн. грн..

Протягом 2017 року за рахунок усіх джерел фінансування виконано будівельних робіт в закладах первинного, вторинного та третинного рівнів надання медичної допомоги на загальну суму 72,1 млн. грн., у тому числі: на первинному рівні відремонтовано 25 амбулаторій та 25 фельдшерських пункти на суму 2,1 млн. грн.; на вторинному рівні виконані ремонтні роботи в 5 закладах на суму 16,1 млн. грн.; на третинному рівні використано коштів на проведення ремонтних робіт на суму 53,9 млн.грн.

Відповідно до Закону України «Про екстрену медичну допомогу», для підвищення рівня якості та доступності екстреної медичної допомоги (ЕМД) до найбільш віддалених населених пунктів області, працює територіальне медичне об'єднання екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

Надання екстреної медичної допомоги населенню області бригадами ЕМД здійснюється 8 станціями ЕМД та 29 відділеннями ЕМД, 18 пунктами постійного базування та 14 пунктами тимчасового базування. Парк санітарних автомобілів склав 203 одиниці, з них: 64 автомобілі типу В; 13 автомобілів типу С; 126 автомобілів типу А.

В рамках реалізації субпроекту «Складова розвитку системи охорони здоров'я Вінницької області, направлена на покращення медичної допомоги хворим із серцево-судинною патологією» запроваджено будівництво Вінницького регіонального клінічного лікувально-діагностичного центру серцево-судинної патології укладено договір з Іспанською інжиніринговою консалтинговою компанією EPTISA на супровід будівельно-монтажних робіт на суму 681 тис. дол. США. Протягом 2016-2017 років Центром здійснено 606

коронарографії – 52,3% ургентних, операцій стентувань – 358, 67,9% – ургентних.

Пріоритет *Розвиток місцевого самоврядування та надання якісних послуг в соціальній, житлово-комунальній, транспортній і туристичній сферах* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних операційних цілей:

⇒ **Покращення стандартів медичного обслуговування населення області:**

- 2.4. *Всеохоплюєче впровадження технологій енергозбереження та використання*
- 5.2. *Покращення стандартів медичного обслуговування населення області*
- 6.1. *Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області.*

4.2.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Реконструкція вхідної групи адміністративного корпусу Вінницького районного центру первинної медико-санітарної допомоги	Вінницький районний медичний центр ПМСД, Вінницька райдержадміністрація	Вінницький район
Реконструкція ФАП у с. Лелітка	Хмільницька районна державна адміністрація	с. Лелітка Хмільницького району
Будівництво поліклініки по вул. Незалежності у смт Теплику	Теплицька районна рада, Теплицька районна державна адміністрація	Теплицький район
Добудова головного корпусу клінічної лікарні швидкої медичної допомоги по вул. Київська, 68 в м. Вінниця	Вінницька міська рада	Вінницька область
Реставрація фасадів пам'ятки архітектури національного значення - «Садиба у П'ятничанах» «Флігель палацу» (корпус «Л») ох. № 958/2 – будівлі денного стаціонару Вінницького обласного клінічного високоспеціалізованого ендокринологічного центру за адресою: м. Вінниця, вул. Мічуріна, 32	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція урологічного відділення в хірургічному корпусі Вінницького	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область

обласного клінічного онкологічного диспансеру (ВОКОД)»		
Придбання медичного обладнання та завершення благоустрою хірургічного корпусу Вінницької обласної клінічної лікарні ім.М.І.Пирогова	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Складова розвитку системи охорони здоров'я Вінницької області , направлена на покращення медичної допомоги хворим із серцево-судинною патологією	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Капітальний ремонт (підсилення балконів та заміна вікон) будівлі лікувального корпусу Печерської обласної лікарні відновного лікування	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Капітальний ремонт мереж водопроводу та каналізації Печерської обласної лікарні відновного лікування	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція лабораторії (корпус №4) Вінницької обласної клінічної лікарні ім..М.І.Пирогова в м.Вінниці по вул. Пирогова, 46	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція лікувального корпусу (корпус №8) Вінницької обласної клінічної лікарні ім..М.І.Пирогова в м.Вінниці по вул. Пирогова, 46	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція будівлі корпусу №15 «Відділення мікрохірургії ока, відділення гемодіалізу, пульманологічне відділення» Вінницької обласної клінічної лікарні ім..М.І.Пирогова в м.Вінниці по вул. Пирогова, 46	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Розширення 2-х поверхового корпусу лікувально-діагностичного відділення на території обласної фізіотерапевтичної лікарні по вул. Шолом Алейхема, 8, м.Хмільник - реконструкція	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція Центру нефрології та діалізу	Департамент будівництва,	Вінницька область

Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М.І.Пирогова в м. Вінниці по вул. Пирогова, 46	містобудування та архітектури облдержадміністрації	
Реконструкція диспансерно-поліклінічного відділення Вінницького обласного онкологічного диспансеру по вул.Хмельницьке шосе, 84 в м.Вінниці	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція системи водопостачання, на території Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М.І.Пирогова в м.Вінниці по вул.Пирогова 46	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція опалювальної системи з заміною котлів на складах бази спеціального медичного призначення в с.Рахни Лісові Шаргородського району	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція 1-го поверху дитячого відділення Вінницького обласного спеціалізованого територіального медичного об'єднання «Фтизіатрія» с.Бохоники, Вінницького району, Вінницької обл	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Будівництво відкритого ігрово-спортивного майданчика зі штучним покриттям в Липовецькій обласній лікарні відновного лікування дітей з органічним ураженням центральної нервової системи, порушенням психіки і опорно- рухового апарату для дітей з особливими потребами	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція харчоблоку Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція будівлі Вінницької обласної психіатричної лікарні №2 з переобладнанням під стаціонарне відділення комунального закладу "Вінницький обласний центр профілактики та боротьби зі СНІДом"	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область

Стратегія розвитку системи екстреної медичної допомоги Вінницької області на 2018-2020 роки	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Покращення матеріально-технічної бази системи екстреної медичної допомоги відповідно до сучасних вимог (забезпечення сучасним санітарним автотранспортом)	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція лікувального корпусу №1 спеціалізованого санаторію для дорослих «Северинівка» по вул. Санаторська,1 с. Северинівка Жмеринського району	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція відділення реабілітації для дітей з ураженням центральної нервової системи та порушенням опорно-рухового апарату Тульчинського обласного будинку дитини по вул. Шевченка, 33 в м. Тульчин	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція ортопедичного відділення з метою забезпечення надійності й безпечної експлуатації, підвищення енергоефективності будівлі КУ «Жмеринська лікарня відновного лікування» по вул. Добролюбова, 2 в м.Жмеринка	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція неврологічного відділення з метою забезпечення надійності й безпечної експлуатації,підвищення енергоефективності будівлі КУ «Жмеринська лікарня відновного лікування» по вул. Добролюбова, 2 в м.Жмеринка	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція будівлі обласної станції переливання крові по вул. Пирогова, 48 в м. Вінниця	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція I поверху 6-и поверхової будівлі зі створенням відділення	Департамент будівництва, містобудування та	Вінницька область

екстреної медичної допомоги Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні	архітектури облдержадміністрації	
Реконструкція приймального відділення адміністративного корпусу Липовецької обласної лікарні відновного лікування дітей з органічним враженням центральної нервової системи та порушення психіки і опорно – рухового апарату по вул. Пирогова, 369 в м.Липовець	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область
Закупівля автомобіля та медичного обладнання з метою створення мобільної амбулаторії для надання високоспеціалізованої медичної допомоги хворим на ВІЛ-інфекцію/СНІД та інші соціально-небезпечні хвороби	Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації	Вінницька область

4.2.3 Очікувані результати та показники

Покращення стандартів медичного обслуговування населення області повинно сприяти досягненню наступних результатів:

- покращення якості та доступності послуг з надання медичної допомоги населенню в умовах реорганізації галузі охорони здоров'я;
- забезпечення оптимальних умов лікувально-діагностичного процесу;
- покращення матеріально-технічного стану закладу, забезпечення надійної та безпечної експлуатації будівлі;
- покращення умов перебування пацієнтів у лікувальних закладах;
- оснащення хірургічного корпусу Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М.І. Пирогова на 240 ліжок необхідним медичним обладнанням та апаратурою;
- придбання автомобілів для бригад ЕМД та оптимізація маршруту виїзду бригади ЕМД;
- гарантоване покриття якісним радіозв'язком 90% території області для потреб екстрених служб.

Показники:

- зменшення показника смертності населення на 2,9%;
- скорочення терміну перебування хворого на стаціонарному ліжку;
- забезпечення служби екстреної медичної допомоги автомобілями ШМД відповідно до вимог чинного законодавства;
- зниження летальності від гострої серцево-судинної патології на 5-7%.

4.2.4 Часові рамки і засоби реалізації

Покращення стандартів медичного обслуговування населення області включає в себе 32 проекти. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону. Пріоритет реалізовуватиметься упродовж 2018–2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- залучення коштів обласного та місцевих бюджетів шляхом внесення заходів до обласної та районних програм соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

4.2.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
"Реконструкція вхідної групи адміністративного корпусу Вінницького районного центру первинної медико-санітарної допомоги"	509,8	0	0	509,8
Реконструкція ФАП у с. Лелітка	0	820	0	820
Будівництво поліклініки по вул. Незалежності у смт Теплику	14604	0	0	14604
Добудова головного корпусу клінічної лікарні швидкої медичної допомоги по вул. Київська, 68 в м. Вінниця	65000	189971,2	0	254971,2
Реставрація фасадів пам'ятки архітектури національного значення - «Садиба у П'ятничанах» «Флігель палацу» (корпус «Л») ох. № 958/2 – будівлі денного стаціонару Вінницького обласного клінічного високоспеціалізованого ендокринологічного центру за адресою: м. Вінниця, вул. Мічуріна, 32	852,6	0	0	852,6
Реконструкція урологічного відділення в хірургічному корпусі Вінницького обласного клінічного онкологічного диспансеру (ВОКОД)»	4195,9	0	0	4195,9
Придбання медичного обладнання та завершення благоустрою хірургічного корпусу Вінницької обласної клінічної лікарні	483478	0	0	483478

ім.М.І.Пирогова				
Складова розвитку системи охорони здоров'я Вінницької області, направлена на покращення медичної допомоги хворим із серцево-судинною патологією	256127,4	548110,8	47179,8	1702836
Капітальний ремонт (підсилення балконів та заміна вікон) будівлі лікувального корпусу Печерської обласної лікарні відновного лікування	792,4	0	0	792,4
Капітальний ремонт мереж водопроводу та каналізації Печерської обласної лікарні відновного лікування	531	0	0	531
Реконструкція лабораторії (корпус №4) Вінницької обласної клінічної лікарні ім..М.І.Пирогова в м.Вінниці по вул. Пирогова, 46	1879,2	0	0	1879,2
Реконструкція лікувального корпусу (корпус №8) Вінницької обласної клінічної лікарні ім..М.І.Пирогова в м.Вінниці по вул. Пирогова, 46	2499,4	0	0	2499,4
Реконструкція будівлі корпусу №15 «Відділення мікрохірургії ока, відділення гемодіалізу, пульманологічне відділення» Вінницької обласної клінічної лікарні ім..М.І.Пирогова в м.Вінниці по вул. Пирогова, 46	7888,4	0	0	7888,4
Розширення 2-х поверхового корпусу лікувально-діагностичного відділення на території обласної фізіотерапевтичної лікарні по вул. Шолом Алейхема, 8, м.Хмельник - реконструкція	7567	0	0	7567
Реконструкція Центру нефрології та діалізу Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М.І.Пирогова в м. Вінниці по вул. Пирогова, 46	5000	4500	0	5000
Реконструкція диспансерно-поліклінічного відділення Вінницького обласного онкологічного диспансеру по вул.Хмельницьке шосе, 84 в м.Вінниці	24000	24000	20000	68000
Реконструкція системи водопостачання, на території Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М.І.Пирогова в м.Вінниці по вул.Пирогова 46	4216,3	0	0	4216,3
Реконструкція опалювальної системи з заміною котлів на складах бази спеціального медичного призначення в с.Рахни Лісові Шаргородського району	2000	0	0	2000
Реконструкція 1-го поверху дитячого відділення Вінницького обласного спеціалізованого територіального медичного об'єднання «Фтизіатрія» с.Бохоники, Вінницького району	5304,95	0	0	5304,95

Будівництво відкритого ігрово-спортивного майданчика зі штучним покриттям в Липовецькій обласній лікарні відновного лікування дітей з органічним ураженням центральної нервової системи, порушенням психіки і опорно- рухового апарату для дітей з особливими потребами	1773,1	0	0	1773,1
Реконструкція харчоблоку Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні	900	9000	9000	18900
Реконструкція будівлі Вінницької обласної психіатричної лікарні №2 з переобладнанням під стаціонарне відділення комунального закладу "Вінницький обласний центр профілактики та боротьби зі СНІДом"	3000	4511,22	3000	10511,22
Стратегія розвитку системи екстреної медичної допомоги Вінницької області на 2018-2020 роки	204984	194396	194246	593626
Покращення матеріально-технічної бази системи екстреної медичної допомоги відповідно до сучасних вимог (забезпечення сучасним санітарним автотранспортом)	536000	0	0	536000
Реконструкція лікувального корпусу №1 спеціалізованого санаторію для дорослих «Северинівка» по вул. Санаторська,1 с. Северинівка Жмеринського району	4029,5	0	0	4029,5
Реконструкція відділення реабілітації для дітей з ураженням центральної нервової системи та порушенням опорно-рухового апарату Тульчинського обласного будинку дитини по вул. Шевченка, 33 в м. Тульчин	3500	0	0	3500
Реконструкція ортопедичного відділення з метою забезпечення надійності й безпечної експлуатації, підвищення енергоефективності будівлі КУ «Жмеринська лікарня відновного лікування» по вул. Добролюбова, 2 в м.Жмеринка	5390,429	0	0	5390,429
Реконструкція неврологічного відділення з метою забезпечення надійності й безпечної експлуатації,підвищення енергоефективності будівлі КУ »Жмеринська лікарня відновного лікування» по вул. Добролюбова, 2 в м.Жмеринка	4964	0	0	4964
Реконструкція будівлі обласної станції переливання крові по вул. Пирогова, 48 в м. Вінниця	2802,3	0	0	2802,3
Реконструкція I поверху 6-и поверхової будівлі зі створенням відділення екстреної медичної допомоги Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні	14900	0	0	14900
Реконструкція приймального відділення адміністративного корпусу Липовецької обласної лікарні відновного лікування дітей з органічним враженням центральної нервової	1483,9	0	0	1483,9

системи та порушення психіки і опорно – рухового апарату по вул. Пирогова, 369 в м.Липовець				
Закупівля автомобіля та медичного обладнання з метою створення мобільної амбулаторії для надання високоспеціалізованої медичної допомоги хворим на ВІЛ-інфекцію/СНІД та інші соціально-небезпечні хвороби	1700,0	0	0	1700,00
Разом:	1671873,6	975309,2	273425,8	2916107,9

4.3. Створення належних умов для розвитку культурної сфери.

4.3.1. Ситуація та проблеми

Діяльність галузі культури забезпечують 5,4 тис. спеціалістів. Спостерігається позитивна динаміка щодо покращення освітнього рівня персоналу.

Культурно-освітні, театральні-видовищні і навчальні заклади галузі культури вирішують складні інформаційні, мистецькі та виховні завдання, свідченням чого є проведення міжнародних та всеукраїнських творчих акцій, організація фестивалів, свят та конкурсів, реалізація самобутніх культурологічних проектів.

Створені сприятливі умови для розвитку професійного мистецтва і народної творчості, поповнення бібліотечних та музейних фондів, збереження культурної спадщини.

Однак необхідне суттєве покращення матеріально-технічного забезпечення закладів культури: 28 відсотків об'єктів галузі потребують капітальних і поточних ремонтів.

Протягом тривалого часу не здійснюються реставраційні та відновлювальні роботи на пам'ятках історії та архітектури, які викликають зацікавлення у вітчизняних та іноземних туристів. Зволікання із проведенням запланованого комплексу робіт може призвести до руйнування унікальних пам'яток архітектури. В області 70% пам'яток історії та культури потребують ремонтних робіт, що суттєво перешкоджає розбудові інфраструктури навколо об'єктів культурної спадщини.

Пріоритет *Розвиток місцевого самоврядування та надання якісних послуг в соціальній, житлово-комунальній, транспортній і туристичній сферах* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних операційних цілей:

⇒ **Створення належних умов для розвитку культурної сфери:**

- 2.4. Всеохоплюєче впровадження технологій енергозбереження та використання
- 5.4. Створення належних умов для розвитку культури, естетичного виховання громадян, зміцнення духовно-моральних засад суспільства,

міжнаціонального співробітництва, толерантних міжконфесійних взаємовідносин, збереження культурної спадщини в інтересах духовного розвитку Вінниччини

- 6.1. Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області.

4.3.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Реконструкція будинку культури в с.Летківка Тростянецького району	Летківська сільська рада	с.Летківка Тростянецького району
Сучасна публічна бібліотека – центр дозвілля та розвитку особистості	Студенянська сільська рада	Студенянська ОТГ
Капітальний ремонт будинку культури по вул. Незалежності. 64 в смт. Шпиків Тульчинського району Вінницької області	Шпиківська селищна рада	Шпиківської ОТГ
Вінницький обласний український академічний музично-драматичний театр ім.Садовського по вул. Театральній, 13, м.Вінниця - реставрація з реконструкцією	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реставрація пам'ятки архітектури національного значення «Башта та мур» (охоронний номер 55/3) по вул. Мури, 1 в м. Вінниці. Протиаварійні та невідкладні консерваційні роботи	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Капітальний ремонт фондосховищ Вінницького обласного краєзнавчого музею	Управління культури і мистецтв облдержадміністрації	Вінницька область
Добудова приміщення Вінницької ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва, облаштування додаткових туалетних кімнат та встановлення ліфта для людей з особливими потребами	Управління культури і мистецтв облдержадміністрації	Вінницька область
Оціфровування газет і журналів із фондів бібліотеки (XVIII-XX ст.)	Управління культури і мистецтв облдержадміністрації	Вінницька область
Монтаж системи пожежогасіння у фондосховищах головного приміщення бібліотеки	Управління культури і мистецтв облдержадміністрації	Вінницька область
Краєзнавчий туризм	Управління культури і мистецтв облдержадміністрації	Вінницька область

Встановлення теплозберігаючих конструкцій в великогабаритних прорізах фойє II поверху фасадної частини будівлі філармонії (I черги)	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
--	---	-------------------

4.3.3 Очікувані результати та показники

Успішна реалізація заходів щодо створення належних умов для розвитку культурної сфери повинно сприяти досягненню наступних результатів:

- збільшення строків експлуатації приміщень;
- забезпечення нових напрямків у сфері культурної індустрії громади, збереження та відновлення традиційно народно-обрядових заходів;
- активізація участі молоді, юнацтва в роботі сільських клубів;
- створення більш комфортних умов для глядачів та умов роботи самодіяльних колективів;
- підвищення побутових стандартів перебування та навчання дітей в культурно-мистецькому навчальному закладі, поступове та поетапне наближення їх до європейських;
- поліпшення стану охорони музейних експонатів;
- підвищення якості надання культурно-просвітницьких послуг населенню громади, розвитку творчості та збереженню духовності, відродження традицій створення комфортних умов для праці та відпочинку;
- підвищення культурного рівня місцевого населення;
- створення належних умов для збереження і відновлення національної ідентичності та культурно-патріотичного виховання;
- збереження пам'яток архітектури.

Показники:

- економія теплової енергії;
- збереження та відродження народно-обрядових заходів та традицій;
- кількість відремонтованих закладів культури з метою створення комфортних умов для праці та відпочинку.

4.3.4 Часові рамки і засоби реалізації

Пріоритет *Створення належних умов для розвитку культурної сфери* включає в себе **11 проектів**. Кожен з напрямків стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону. Пріоритет реалізовуватиметься упродовж 2018–2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів Державного, обласного, місцевих бюджетів та грантових коштів;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

4.3.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
Реконструкція будинку культури в с.Летківка Тростянецького району	5639,5	0	0	5639,5
Сучасна публічна бібліотека – центр дозвілля та розвитку особистості	95	0	0	95
Капітальний ремонт будинку культури по вул. Незалежності. 64 в смт. Шпиків Тульчинського району Вінницької області	100	50	150	300
Вінницький обласний український академічний музично-драматичний театр ім.Садовського по вул. Театральній, 13, м.Вінниця - реставрація з реконструкцією	20000	21034,6	0	41034,6
Реставрація пам'ятки архітектури національного значення «Башта та мур» (охоронний номер 55/3) по вул. Мури, 1 в м. Вінниці. Протиаварійні та невідкладні консерваційні роботи	2057	2058	0	4115
Капітальний ремонт фондосховищ Вінницького обласного краєзнавчого музею	1200	2000	1000	4200
Добудова приміщення Вінницької ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва, облаштування додаткових туалетних кімнат та встановлення ліфта для людей з особливими потребами	2500	18000	4500	25000
Оціфровування газет і журналів із фондів бібліотеки (XVIII-XX ст.)	1200	90	0	1290
Монтаж системи пожежогасіння у фондосховищах головного приміщення бібліотеки	300	300	300	900
Краєзнавчий туризм	40	70	0	110
Встановлення теплотзберігаючих конструкцій в великогабаритних прорізах фойє II поверху фасадної частини будівлі філармонії (I черги)	650	0	0	650
Разом:	33781,5	43602,6	5950	83334,1

4.4. Підвищення розвитку фізичної культури.

4.4.1. Ситуація та проблеми

Оновними завданнями, які ставляться перед галуззю, є:

- створення сучасної матеріальної бази розвитку фізичної культури та спорту, шляхом поступового наближення обсягів видатків на фізичну культуру і спорт з бюджетів всіх рівнів до середніх всеукраїнських і європейських показників, залучення спонсорських коштів і інвестицій у розвиток фізичної культури і спорту, що в свою чергу сприятиме залученню до фізкультурно-оздоровчих занять не менше 30-40% населення Вінниччини;

- покращення роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл шляхом здійснення поступової модернізації їх матеріально-технічної бази, облаштування її необхідним обладнанням та інвентарем;

- утворення у всіх містах обласного значення центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», забезпечивши зміцнення їх матеріально-технічної бази та укомплектування кадрами.

В області збережено мережу спортивних споруд. На даний час в області функціонують 4236 спортивних споруд в тому числі: 37 стадіонів з трибунами на 1500 місць для глядачів, 532 майданчики з тренажерним обладнанням, 453 футбольних полів, 695 спортивних залів, 585 приміщень для фізкультурно-оздоровчих занять, 163 стрілецьких тирів, 45 площинних спортивних споруд зі штучним покриттям та інші.

Відповідно до плану реалізації Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області упродовж 2017 року з Державного фонду регіонального розвитку було виділено 9,0 млн. грн. на будівництво та реконструкцію 5 спортивних об'єктів, в тому числі на:

- продовження реконструкції спортивно-оздоровчого закладу «Юність» м. Жмеринка, яку розпочато у 2016 році, 1,5 млн. грн.;

- реконструкцію незавершеного будівництва «Районного спортивного комплексу в м. Козятин – 3 млн.грн.;

- будівництво спортивного майданчика зі штучним покриттям в м. Погребище – 1 млн. грн.;

- будівництво спортивного комплексу в с. Іванів Калинівського району – 2 млн.грн.;

- реконструкцію спортивного комплексу в м. Могилів-Подільський – 1,5 млн.грн.

Упродовж звітнього періоду забезпечено функціонування 58 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, в яких займалися різними видами спорту 19591 юних спортсменів.

Навчально-тренувальний процес забезпечували 751 тренер, 410 з яких штатні.

В області забезпечено розвиток 94 видів спорту (30 – літніх олімпійських, 4 – зимових олімпійських, 60 – неолімпійських видів спорту) та 17 видів спорту інвалідів, що дало можливість залучити до занять спортом 24083 особи.

Встановлені та здійснюється виплата 11 щомісячних стипендій обласної державної адміністрації та обласної Ради провідним спортсменам області, а також 15 стипендій ветеранам фізичної культури і спорту.

Спортсменами області на міжнародних змаганнях здобуто 75 медалей різного ґатунку (26 золотих, 24 срібних, 25 бронзових) та 148 медалей на всеукраїнських змаганнях (40 золотих, 47 срібних, 61 бронзову), підготовлено 167 – кандидатів у майстри спорту, 54 – майстрів спорту України, 3 – майстри спорту України міжнародного класу та 1 – заслужений майстер спорту України.

До складу національної збірної команди України на 2017 рік з літніх олімпійських видів спорту зараховано 189 вінничан, в тому числі: основного

складу – 62, кандидатів – 56, резерву – 71 особа. З неолімпійських видів спорту – 292 спортсмени, в тому числі 106 – основного складу, 115 – кандидатів, 71 – резервного. Кількість членів національної збірної команди держави від Вінницької області з року в рік є стабільним, що є підтвердженням якісної роботи провідних тренерів області.

Одним з важливих напрямків роботи органів місцевого самоврядування та виконавчої влади є сприяння розвитку фізичної культури і спорту, пропаганда здорового способу життя, залучення сільських громад, зокрема дітей і молоді до занять фізкультурою і спортом. Адже розвиток спорту – це здоров'я нації, її майбутнє.

Пріоритет *Розвиток місцевого самоврядування та надання якісних послуг в соціальній, житлово-комунальній, транспортній і туристичній сферах* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних операційних цілей:

⇒ **Підвищення розвитку фізичної культури:**

- 2.4. *Всеохоплюєче впровадження технологій енергозбереження та використання*
- 5.1. *Підвищення рівня якості освіти, оновлення її змісту, гармонізація освіти з реальним сектором економіки*
- 5.2. *Покращення стандартів медичного обслуговування населення області*
- 6.1. *Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області.*

4.4.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Будівництво спортивного комплексу по вул.Гагаріна, 28 в с.Іванів Калинівського району Вінницької області	Калинівська районна рада; Калинівська райдержадміністрація; Іванівська сільська рада	с.Іванів Калинівського району
Спортивна молодь — здорова громада (благоустрій спортивного стадіону для Шпиківської об'єднаної територіальної громади)	Шпиківська селищна рада	Шпиківська ОТГ
Будівництво спортивного комплексу ангарного типу для жителів Шпиківської громади на базі Шпиківської загально - освітньої школи І-ІІІ ступенів по вул. Ліпіна, 5 в смт. Шпиківі Тульчинського району	Шпиківська селищна рада	Шпиківська ОТГ

Встановлення дитячого майданчику в центральному парку селища Шпиків Тульчинського району	Шпиківська селищна рада	Шпиківська ОТГ
Встановлення дитячого майданчику в селі Торків Тульчинського району	Шпиківська селищна рада	Шпиківська ОТГ
Реконструкція житлового будинку під побутові приміщення з влаштуванням спортивних майданчиків по вул. Шкільна, 15а у смт. Турбів Липовецького району	Турбівська селищна рада	смт Турбів та навколишні села Липовецького району
Реконструкція спортивно-оздоровчого закладу "Юність" по вул. Київська, 15, м.Жмеринка	Жмеринська міська рада	м. Жмеринка та села Лесяки, Тартак, Мала Жмеринка, Подільське, Сідаво, Шаргород

4.4.3 Очікувані результати та показники

Успішна реалізація проектів з *підвищення розвитку фізичної культури* повинна сприяти досягненню наступних результатів:

- створення сучасної матеріальної бази розвитку фізичної культури та спорту шляхом поступового наближення обсягів видатків на фізичну культуру і спорт з бюджетів всіх рівнів до середніх всеукраїнських і європейських показників, залучення спонсорських коштів і інвестицій у розвиток фізичної культури і спорту;
- покращення роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл шляхом здійснення поступової модернізації їх матеріально-технічної бази, облаштування її необхідним обладнанням та інвентарем;
- підготовка та виступ провідних спортсменів області у всеукраїнських та міжнародних змаганнях, в тому числі зимових Олімпійських і Паралімпійських іграх 2018 року;
- залучення до участі в обласних фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходах збірних команд об'єднаних територіальних громад.

Показники:

- залучення не менше 15% мешканців області до занять фізичної культурою і спортом, 13-13,5% дітей шкільного віку до занять у спортивних секціях дитячо-юнацьких спортивних шкіл усіх територій (містах і районах), та 25-30% у спортивних секціях навчальних закладів усіх типів та форм власності, вишукавши для цього певні фінансові ресурси;
- збільшення різноманітних форм оздоровчих, рекреаційних, реабілітаційних та спортивних послуг для різних соціальних верств населення, особливо інвалідів і дітей-сиріт.

4.4.4 Часові рамки і засоби реалізації

Реалізація проектів з *підвищення розвитку фізичної культури* включає в себе 7 проектів. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону. Пріоритет реалізовуватиметься упродовж 2018 – 2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- залучення коштів обласного та місцевих бюджетів шляхом внесення заходів до обласної та районних програм соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

4.4.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
Будівництво спортивного комплексу по вул.Гагаріна, 28 в с.Іванів Калинівського району	11384,4	0	0	11384,4
Спортивна молодь — здорова громада (благоустрій спортивного стадіону для Шпиківської об'єднаної територіальної громади)	0	0	350	350
Будівництво спортивного комплексу ангарного типу для жителів Шпиківської громади на базі Шпиківської загально-освітньої школи I-III ступенів по вул. Ліпіна, 5 в смт. Шпиків Тульчинського району	700	800	0	1500
Встановлення дитячого майданчику в центральному парку селища Шпиків Тульчинського району	200	0	0	200
Встановлення дитячого майданчику в селі Торків Тульчинського району	200	0	0	200
Реконструкція житлового будинку під побутові приміщення з влаштуванням спортивних майданчиків по вул. Шкільна, 15а у смт. Турбів Липовецького району	3441,4	0	0	3441,4
Реконструкція спортивно-оздоровчого закладу "Юність" по вул. Київська, 15, м. Жмеринка	7022,3	0	0	7022,3
Разом:	22948,1	800	350	24098,1

4.5. Забезпечення надання якісних соціальних послуг.

4.5.1. Ситуація та проблеми

У зв'язку з процесами урбанізації в Україні, більша частина молоді проживає у містах. За офіційними даними на кінець 2016 року у Вінницькій області кількість населення становила 1 602,1 тис. чол., з них міського – 813,3 тис. чол., сільського – 788,8 тис. чол. Кількість сільського населення є найбільшою серед областей України. Більшість цих сільських людей – громадяни поважного віку, яким більше 60 років. Віддаленість від надбань цивілізації, низький рівень життя, відсутність належного медичного забезпечення, а саме головне – відсутність зайнятості таких людей чимось таким, що покращить їх психоемоційний стан, призводить до того, що люди похилого віку залишаються самі, зі своїми проблемами, без будь якої підтримки.

На черговій сесії Вінницької обласної ради прийнято рішення від 24.03.2017 року №336 про реорганізацію шляхом перетворення юридичної особи – обласної комунальної установи «Вінницький обласний центр реінтеграції бездомних громадян» у комунальний заклад «Обласний комплексний центр надання соціальних послуг».

Виконання ремонтних робіт приміщення забезпечить функціонування в області закладу, в якому є гостра необхідність. Жертви насильства в сім'ї, жертви торгівлі людьми, внутрішньо-переміщені особи та інші особи, які перебувають в складних життєвих обставинах, пов'язаних з відсутністю або втратою житла, роботи та інших обставин, не мають можливості отримати комплексну допомогу. Організація роботи Обласного комплексного центру надання соціальних послуг дасть змогу збільшити кількість наданих соціальних послуг населенню та задовольнить потреби осіб (сімей), які перебувають в складних життєвих обставинах.

Протягом 9 місяців 2017 року у Вінницькій області зафіксовано 6385 звернень з приводу насильства в сім'ї, на профілактичному обліку в органах Національної поліції у Вінницькій області з приводу вчинення насильства в сім'ї перебувало 4638 осіб; за фактами вчинення насильства в сім'ї та невиконання захисного припису складено 4946 адміністративних протоколів за ст. 173-2 КУпАП; за вчинення насильства в сім'ї органами Національної поліції у Вінницькій області для проходження корекційних програм направлено 782 особи, з них 224 особи їх пройшли.

Домашнє насильство негативно впливає на здоров'я постраждалих, зокрема репродуктивне, що призводить до зниження рівня народжуваності та збільшення кількості дітей, народжених з вадами здоров'я, може призвести до каліцтва чи навіть до летальних наслідків через тяжкі тілесні ушкодження, несумісні з життям, або внаслідок суїцидів постраждалих осіб.

Зростає кількість розлучень у сім'ях, де вчиняється домашнє насильство, та кількість правопорушень, оскільки насильство призводить не лише до дитячої бездоглядності, але й до безпритульності постраждалих, а в окремих випадках – до вбивства жертвами своїх кривдників.

Відбувається щорічне збільшення кількості зареєстрованих фактів насильства в сім'ї.

На сьогоднішній день в області відсутня спеціалізована установа для жінок, які постраждали від гендерно зумовленого насильства, що унеможливорює отримання такими жінками своєчасного захисту та комплексної допомоги на належному рівні.

Пріоритет *Розвиток місцевого самоврядування та надання якісних послуг в соціальній, житлово-комунальній, транспортній і туристичній сферах* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних операційних цілей:

⇒ **Забезпечення надання якісних соціальних послуг:**

- 2.4. Всеохоплюєче впровадження технологій енергозбереження та використання
- 5.1. Підвищення рівня якості освіти, оновлення її змісту, гармонізація освіти з реальним сектором економіки
- 5.2. Покращення стандартів медичного обслуговування населення області
- 5.7. Забезпечення надання якісних соціальних послуг вразливим категоріям населення області за місцем проживання та у закладах соціального обслуговування
- 5.8. Забезпечення захисту прав, свобод та законних інтересів дітей, які проживають на території області відповідно до Конвенції ООН про права дитини
- 6.1. Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області.

4.5.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Реконструкція ванних кімнат та санвузлів в житлових кімнатах Вінницького будинку-інтернату геріатричного профілю по вул.Хмельницьке шосе, 106 в м.Вінниці	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція житлового корпусу №2 Ладизинського дитячого будинку-інтернату по вул. Щорса, 1А в с. Заозерне Тульчинського району	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Тульчинський район
Реконструкція житлового корпусу №3 Ладизинського дитячого будинку-інтернату	Департамент будівництва, містобудування та	Тульчинський район

по вул. Щорса, 1А в с. Заозерне Тульчинського району	архітектури облдержадміністрації	
Створення груп розвитку та соціальної активності людей поважного віку та людей з інвалідністю у сільській місцевості	Департамент соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації	Вінницька область
Центр допомоги жінкам, постраждалим від насильства	Департамент соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації	Вінницька область
Капітальний ремонт даху, ганку, утеплення фасаду житлового корпусу Стрижавського дитячого будинку – інтернату, вул. Новосільська, 39, смт. Стрижавка	Департамент соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації	Вінницька область
Реконструкція I поверху приміщень Вінницького обласного центру реінтеграції бездомних громадян по вул. Гагаріна, 20 б в смт Вороновиця	Департамент соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації	Вінницька область

4.5.3 Очікувані результати та показники

Успішна реалізація пріоритету *Забезпечення надання якісних соціальних послуг* вразливим категоріям населення області за місцем проживання та у закладах соціального обслуговування призведе до досягнення наступних результатів:

- розвиток творчої активності людей старшого віку та дорослих осіб з інвалідністю;
- формування навичок ведення здорового способу життя людей з інвалідністю та осіб похилого віку з урахуванням загального стану здоров'я;
- покращення загального стану здоров'я людей похилого віку та дорослих осіб з інвалідністю;
- показ виїзних кіносеансів у населених пунктах, в тому числі віддалених;
- покращення температурного режиму в приміщенні, зниження рівня захворюваності підопічних лікарні, зменшення витрат палива на опалення приміщення та коштів на оплату їх придбання в стаціонарному відділенні територіального центру надання соціальних послуг Оратівського району;
- створення обласного Комплексного центру надання соціальних послуг для осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах.
- підняття рівня енергоефективності Стрижавського дитячого будинку-інтернату;

- створення комфортних та безпечних умов для життя та здоров'я вихованців Стрижавського дитячого будинку-інтернату, відповідно до санітарних норм.

Показники:

- кількість творчих майстерень в селі чи районі;
- збільшення відсотка мешканців, задоволених умовами перебування в стаціонарному відділенні територіального центру надання соціальних послуг Оратівського району;
- збільшення наданих соціальних послуг для осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах;
- створення безпечних місць з тимчасовим проживанням та надання захисту жінкам, постраждалим від гендерно зумовленого насильства;
- надання комплексної, в тому числі соціально-психологічної, медичної та правової допомоги жінкам, постраждалим від гендерно зумовленого насильства (кількість послуг);
- забезпечення ефективної взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи щодо запобігання та протидії домашньому (кількість звернень).

4.5.4 Часові рамки і засоби реалізації

Пріоритет *Забезпечення надання якісних соціальних послуг вразливим категоріям населення області за місцем проживання та у закладах соціального обслуговування* впроваджуватиметься через **7 проектів**. Кожен з напрямків стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону. Пріоритет реалізовуватиметься упродовж 2018–2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів Державного, обласного, місцевих бюджетів та грантових коштів;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм.

4.5.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
Реконструкція ванних кімнат та санвузлів в житлових кімнатах Вінницького будинку-інтернату геріатричного профілю по вул.Хмельницьке шосе, 106 в м.Вінниці	3200	3091,1	0	6291,1
Реконструкція житлового корпусу №2 Ладизинського дитячого будинку-інтернату по вул. Щорса, 1А в с. Заозерне Тульчинського району	1477,3	0	0	1477,3

Реконструкція житлового корпусу №3 Ладжинського дитячого будинку-інтернату по вул. Щорса, 1А в с. Заозерне Тульчинського району	1454,3	0	0	1454,3
Створення груп розвитку та соціальної активності людей поважного віку та людей з інвалідністю у сільській місцевості	4768,9	0	0	4768,9
Центр допомоги жінкам, постраждалим від насильства	1651,4	1899,1	2183,9	5734,4
Капітальний ремонт даху, ганку, утеплення фасаду житлового корпусу Стрижавського дитячого будинку – інтернату, вул. Новосільська, 39, смт. Стрижавка	5 015,8	0	0	5 015,8
Реконструкція I поверху приміщень Вінницького обласного центру реінтеграції бездомних громадян по вул. Гагаріна, 20 б в смт Вороновиця	3679,3	0	0	3679,3
Разом	21 247,0	4 990,2	2 183,9	28 421,1

4.6. Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області та надання якісних послуг з водопостачання і водовідведення.

4.6.1. Ситуація та проблеми

Одним із найбільш важливих питань забезпечення розвитку місцевого самоврядування та покращення надання соціальних, культурних та туристичних послуг області та країни в цілому залишається питання покращення стану дорожньої галузі області.

За звітними даними протягом 2017 року у Вінницькій області було загалом заплановано залучити кошти в сумі більше 365,0 млн.грн. (350,8 млн.грн – кошти з місцевих бюджетів; 14,2 млн.грн – кошти спонсорської допомоги). Із запланованих обсягів капітальним ремонтом відремонтують дороги на суму 245,1 млн.грн. а поточним – на 83,1 млн.грн. Решта коштів 36,8 млн.грн – на утримання таких доріг. Станом на даний час вже виконано робіт на суму близько 315,0 млн.грн., що становить більше 86 % виконання.

Враховуючи викладене вище, реалізація заходів з будівництва, реконструкції, ремонту та утримання доріг комунальної власності в населених пунктах області дозволить значно підвищити рівень безпеки дорожнього руху, зниження негативних наслідків (соціальних та економічних втрат і збитків) від аварійності на дорогах держави.

Крім того, одним із важливих аспектів сталого розвитку територіальних громад та покращення послуг, які надаються населенню, залишається стан водопровідно-каналізаційного господарства.

В загальному стан водопровідно-каналізаційного господарства області характеризується низькою рентабельністю, фізичним та моральним зносом основних фондів та незначною інвестиційною привабливістю комунальних підприємств. Основне виробниче обладнання підприємств збудовано в 50 роках минулого століття та зношене приблизно на 40%. Як наслідок, виробництво

послуг є надзвичайно енергозатратним, витоки і непродуктивні втрати води становлять близько 30%.

Проходить упорядкування прав власності на об'єкти водопровідно-каналізаційного господарства. Органами місцевого самоврядування проводиться постійна робота щодо виявлення та прийняття безгосподарських інженерних мереж (в тому числі колишніх агроформувань, заводів, підприємств банкрутів тощо) у комунальну власність територіальних громад та подальшої їх передачі у володіння і користування експлуатуючим підприємствам.

Разом з тим, при здійсненні такої передачі, виникають додаткові фінансові навантаження на місцеві бюджети. Зокрема, на законодавчому рівні не врегульовані питання відшкодування витрат на виготовлення проектно-технічної документації на безгосподарські об'єкти, приведення їх до належного технічного стану для можливості подальшої експлуатації тощо.

Наслідком такої передачі стало не лише збільшення загальної протяжності мереж, але й збільшення частки ветхих та аварійних мереж. Зношених та аварійних мереж стало більше майже на 40%.

На даний час 87,1% абонентів обладнанні приладами обліку води. Кінцевий споживач зацікавлений в оснащенні приладами обліку, оскільки оплачує лише фактично спожиті послуги. В перспективі всі споживачі мають бути обладнані приладами обліку на 100%.

Враховуючи, що підприємствами експлуатується фізично зношене та морально застаріле обладнання, щорічно спостерігається тенденція до збільшення використання електроенергії на виробництво послуг.

Аналогічна ситуація спостерігається на об'єктах водовідведення. Зберігається тенденція збільшення частки аварійних головних каналізаційних колекторів.

Крім того, на якість питної води централізованого постачання негативно впливає незадовільний технічний стан водопровідних мереж і споруд, несвоєчасне проведення їх капітальних, поточних та планово-профілактичних ремонтів, велика кількість аварій і затягування строків їх ліквідації. Зношеність технологічного обладнання становить в середньому 65-70%, понад 33% мереж знаходяться в аварійному стані і потребують негайної заміни.

Незадовільний стан водопровідно-каналізаційних мереж призводить до повторного забруднення питної води. Вирішення проблеми забезпечення населення питною водою гарантованої якості можливе лише шляхом впровадження сучасних технологій, споруд, реагентів, матеріалів та обладнання, а також відновленням систем розподілу питної води.

*Пріоритет Розвиток місцевого самоврядування та надання якісних послуг в соціальній, житлово-комунальній, транспортній і туристичних сферах сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних **операційних цілей**:*

⇒ **Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області та надання якісних послуг з водопостачання і водовідведення:**

- 2.1. Створення сприятливих умов для динамічного розвитку малого та середнього бізнесу, спрощення адміністративних процедур
- 4.2. Забезпечення гармонізації взаємодії суспільства і природного середовища, підвищення рівня суспільної екологічної свідомості
- 6.1. Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області
- 6.2. Розвиток самодостатніх та фінансово-незалежних територіальних громад та їх об'єднань

4.6.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Дорожня галузь		
Капітальний ремонт дорожнього покриття по вулиці Ватутіна в м.Іллінці Іллінецького району	Іллінецький міська рада	Іллінецька ОТГ
Капітальний ремонт дорожнього покриття по вулиці Велика Голицька в м. Іллінці, Іллінецького району	Іллінецький міська рада	Іллінецька ОТГ
Капітальний ремонт дорожнього покриття по вулиці Центральна в с. Якубівка Іллінецької міської ОТГ	Іллінецький міська рада	Іллінецька ОТГ
Капітальний ремонт дорожнього покриття по вулиці Соборна в с.Красненьке Іллінецької міської ОТГ	Іллінецький міська рада	Іллінецька ОТГ
Капітальний ремонт дорожнього покриття автодороги, що з'єднує села Красненьке – Л.Гора Іллінецької міської ОТГ	Іллінецький міська рада	Іллінецька ОТГ
Капітальний ремонт дороги Угарів-Каленівка Оратівської селищної об'єднаної територіальної громади	Оратівська селищна рада	села Угарове, Каленівка Оратівської ОТГ
Капітальний ремонт дороги по вулиці Березівка села Махнівська Козятинського району	Махнівська сільська рада	с. Махнівська Козятинського району
Водопровідно-каналізаційне господарство		
Покращення доступу до якісної питної води мешканців с.Дубові	Дубовомахаринецька сільська рада	с.Дубові Махаринці, Козятинського району

Махаринці, Козятинського району (Будівництво мереж водопостачання по селу Дубові Махаринці, Козятинського району)		
Будівництво другої лінії напірного колектора каналізації від каналізаційної станції №3 по вул.1 Травня до очисних споруд каналізації по вул. Фрунзе, 130 в м. Хмільнику	Хмільницька міська рада	м. Хмільник
Будівництво зовнішніх мереж водопостачання в м.Іллінці (по вулицях Морозівська – 2 км, Залізнодорожна – 1 км, Шкільна 0,45 км, Першотравнева – 0,15 км, Хмельницького 1,6 км, пров. Хмельницького – 0,155 км) Іллінецького району	Іллінецька міська рада	Іллінцька ОТГ
Реконструкція очисних споруд в с.Зарванці по вул. Зарічна, 35 Вінницького району	Якушинецька сільська рада	Якушинецька ОТГ, м.Вінниця
Будівництво системи водопостачання друга черга с. Ометинці Немирівський район	Мельниківська сільська рада	Мельниківська ОТГ, с.Ометинці
Будівництво мережі водопостачання по вулицях Подільська, Суворова, Хмельницького в смт Оратів	Оратівська селишна рада	смт. Оратів
Розвиток Інфраструктури територіальних громад		
Сталий збалансований соціально-економічний розвиток сіл Жадани та Сорока Іллінецької міської ОТГ	Іллінецький міська рада	Іллінецька ОТГ
Капітальний ремонт мереж вуличного освітлення с.Парпурівці та с.Майдан-Чапельський Хижинецької сільської ради Сокиринської об'єднаної територіальної громади Вінницького району	Хижинецька сільська рада	с.Парпурівці та с.Майдан-Чапельський Хижинецької сільської ради Сокиринської ОТГ Вінницького району
ЦНАП в Студенянській об'єднаній територіальній громаді – шлях до нової якості життя	Студенянська сільська рада	Студенянська ОТГ
Створення зони відпочинку в адміністративному центрі с.	Студенянська сільська рада	Студенянська ОТГ

Студена		
Створення центру надання адміністративних послуг в Шпиківській селищній об'єднаній територіальній громаді	Шпиківська селищна рада	Шпиківська ОТГ
Освітлення вулиць - безпека і затишок	Махнівська сільська рада	с. Махнівка Козятинського району
Впровадження автоматизованої системи збору плати за проїзд в громадському транспорті м.Вінниця	Вінницька міська рада	м.Вінниця
Реконструкція будівлі сільської ради з облаштуванням центру надання адміністративних послуг по вул. Новоселів, 1 в с. Якушинці Вінницького району	Якушинецька сільська рада	Якушинецька ОТГ
Створення Вінницького молодіжного центру «Квадрат» (Реконструкція існуючих приміщень під "Молодіжний центр" за адресою м.Вінниця, вул.Театральна, 15)	Департамент соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації; Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область та центральна Україна
Реконструкція адмінбудівлі із заміною покрівлі та утеплення фасадів по вул.Монастирська, 47 в м.Вінниця	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реставрація з пристосуванням частини приміщень під "Прозорий офіс" (ліва сторона) "Будинок організацій" 1936-1940 рр., пам'ятка архітектури місцевого значення (охор.№292-М) за адресою вул.Соборна, 70 в м Вінниця	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реставрація пам'ятки архітектури місцевого значення "Будинок організацій" по вул. Соборній, 70 в м. Вінниця, (охоронний номер 292-М) з пристосуванням частини приміщень під прозорий офіс	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Реставрація з влаштуванням ліфта "Будинок організацій	Департамент будівництва,	Вінницька область

1936-1940 рр., пам'ятка архітектури місцевого значення (охор. №292-м) за адресою вул.Соборна, 70 в м.Вінниця	містобудування та архітектури облдержадміністрації	
Комплексна програма створення та розвитку геоінформаційної системи управління та містобудівного кадастру Вінницької області на 2016-2020 рр.	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Розроблення містобудівної документації	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область

4.6.3 Очікувані результати та показники

Успішне забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області та надання якісних послуг з водопостачання і водовідведення призведе до досягнення наступних результатів:

- підвищення рівня безпеки дорожнього руху, зниження негативних наслідків (соціальних та економічних втрат і збитків) від аварійності на дорогах держави;
- підвищення ефективності державної системи управління безпекою дорожнього руху;
- покращення експлуатаційних показників автомобільних доріг і вулиць за параметрами безпечності та їх відповідність високим світовим та європейським стандартам безпеки;
- покращення умов руху транспортних засобів та всіх інших учасників дорожнього руху на вулично-дорожній мережі;
- скорочення кількості місць концентрації ДТП та небезпечних для руху ділянок доріг;
- покращення стану водних ресурсів регіонів, підвищення якості води джерелах питного водопостачання й зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище;
- доступні послуги з тепло- і водопостачання для всіх споживачів.

Показники:

- відсоток зниження рівня аварійності та ступеня тяжкості наслідків дорожньо-транспортних пригод;
- кількість покращених функціонуючих об'єктів соціальної інфраструктури;
- кількість очисних споруд, на яких проведена реконструкція;

- кількість реалізованих спільних проектів органів місцевого самоврядування;
- обсяг залучених позабюджетних коштів для розвитку територіальних громад;
- зменшення частки ветхих та аварійних теплових мереж.

4.6.4 Часові рамки і засоби реалізації

Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області та надання якісних послуг з водопостачання і водовідведення включає в себе **28 проектів**. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону. Пріоритет реалізовуватиметься упродовж 2018–2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- залучення коштів обласного та місцевих бюджетів шляхом внесення заходів до обласної та районних програм соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту);
- будівництво, реконструкція, капітальний ремонт підземних та поверхневих водозаборів, насосних станцій та очисних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання;
- будівництво, реконструкція та капітальний ремонт водопровідних мереж, в першу чергу із тривалим терміном експлуатації та значним рівнем зношувальності.

4.6.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
Дорожня галузь				
Капітальний ремонт дорожнього покриття по вулиці Ватутіна в м.Іллінці Іллінецького району	2625,0	0	0	2625,0
Капітальний ремонт дорожнього покриття по вулиці Велика Голицька в м. Іллінці, Іллінецького району	3062,5	0	0	3062,5
Капітальний ремонт дорожнього покриття по вулиці Центральна в с. Якубівка Іллінецької міської ОТГ	0	3270,0	0	3270,0
Капітальний ремонт дорожнього покриття по вулиці Соборна в с.Красеньке Іллінецької міської ОТГ	0	4290,0	0	4290,0

Капітальний ремонт дорожнього покриття автодороги, що з'єднує села Красненке – Л.Гора Іллінецької міської ОТГ	0	4000,0	4775,0	8775,0
Капітальний ремонт дороги Угарів-Каленівка Оратівської селищної об'єднаної територіальної громади Вінницької області	2000,0	0	0	2000,0
Капітальний ремонт дороги по вулиці Березівка села Махнівка Козятинського району Вінницької області	1500,5	0	0	1500,5
Разом:	9188	11560	4775	25523
Водопровідно-каналізаційне господарство				
Покращення доступу до якісної питної води мешканців с.Дубові Махаринці, Козятинського району, Вінницької області (Будівництво мереж водопостачання по селу Дубові Махаринці, Козятинського району, Вінницької області	1800	0	0	1800,0
Будівництво другої лінії напірного колектора каналізації від каналізаційної станції №3 по вул.1 Травня до очисних споруд каналізації по вул..Фрунзе, 130 в м. Хмільнику Вінницької обл	10626,5	0	0	10626,5
Будівництво зовнішніх мереж водопостачання в м.Іллінці (по вулицях Морозівська – 2 км, Залізнодорожна – 1 км, Шкільна 0,45 км, Першотравнева – 0,15 км, Хмельницького 1,6 км, пров. Хмельницького – 0,155 км) Іллінецького району Вінницької області	1466,3	1437,6	2337,3	5241,2
Реконструкція очисних споруд в с.Зарванці по вул. Зарічна, 35 Вінницького району Вінницької області	8000	0	0	8000
Будівництво системи водопостачання друга черга с. Ометинці Немирівський район Вінницької області	1400,2	0	0	1400,2
«Будівництво мережі водопостачання по вулицях Подільська, Суворова, Хмельницького в смт Оратів Вінницької області».	850,0	1000,0	0	1850,0
Разом:	24143	2437,6	2337,3	28917,9
Розвиток Інфраструктури територіальних громад				
Сталий збалансований соціально-економічний розвиток сіл Жадани та Сорока Іллінецької міської ОТГ	9500	1900	0	11400
Капітальний ремонт мереж вуличного освітлення с.Парпурівці та с.Майдан-Чапельський Хижинецької сільської ради Сокиринської об'єднаної територіальної громади Вінницького району	0	2000	0	2000
ЦНАП в Студенянській об'єднаній	1380	0	0	1380

територіальній громаді – шлях до нової якості життя				
Створення зони відпочинку в адміністративному центрі с. Студена	0	300	0	300
Створення центру надання адміністративних послуг в Шпиківській селищній об'єднаній територіальній громаді	0	500	200	700
Освітлення вулиць - безпека і затишок	0	190,5	0	190,5
Впровадження автоматизованої системи збору плати за проїзд в громадському транспорті м.Вінниця	139500	104400	16200	260100
Реконструкція будівлі сільської ради з облаштуванням центру надання адміністративних послуг по вул. Новоселів, 1 в с. Якушинці Вінницького району	11005,5	0	0	11005,5
Створення Вінницького молодіжного центру «Квадрат» (Реконструкція існуючих приміщень під "Молодіжний центр" за адресою м.Вінниця, вул.Театральна, 15)	10134,6	1500	1000	12634,6
Реконструкція адмінбудівлі із заміною покрівлі та утеплення фасадів по вул.Монастирська, 47 в м.Вінниця	2850,7	0	0	2850,7
Реставрація з пристосуванням частини приміщень під "Прозорий офіс" (ліва сторона) "Будинок організацій" 1936-1940 рр., пам'ятка архітектури місцевого значення (охор.№292-М) за адресою вул.Соборна, 70 в м Вінниця	5211,9	0	0	5211,9
Реставрація пам'ятки архітектури місцевого значення "Будинок організацій" по вул. Соборній, 70 в м. Вінниця, (охоронний номер 292-М) з пристосуванням частини приміщень під прозорий офіс	4360	0	0	4360
Реставрація з влаштуванням ліфта "Будинок організацій 1936-1940 рр., пам'ятка архітектури місцевого значення (охор. №292-м) за адресою вул.Соборна, 70 в м.Вінниця	2462,3	0	0	2462,3
Комплексна програма створення та розвитку геоінформаційної системи управління та містобудівного кадастру Вінницької області на 2016-2020 рр.	90	100	76	266
Розроблення містобудівної документації	100	200	200	500
Разом	186595	111090,5	17676	325496,1
ВСЬОГО ПО НАПРЯМКУ:	219926	125088,1	24788,3	379937

4.7. Розвиток туристичної галузі.

4.7.1. Ситуація та проблеми

На Вінниччині у 2016 році туристичні послуги надавали 30 ліцензованих підприємств (туроператорів) та 38 туристичних агентів. Дохід від надання туристичних послуг у 2016 році в порівнянні з 2015 роком збільшився на 45,1% і становить 27,4 млн. грн. Суб'єктами туристичної діяльності області за цей період реалізовано 14,0 тис. туристичних путівок на суму 239,9 млн. грн.

Середня вартість туристичної путівки в 2016 році в порівнянні з 2015 роком зросла на 41,1% (з 12320 грн. до 17260 грн.). Туристичний збір за 2016 рік становить 310,4 тис. грн. та збільшився в порівнянні з минулим роком на 48,1%.

Кількість туристів – громадян України, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності, становить 27,5 тис. осіб, з числа яких 4,2 тис. осіб – це діти віком до 18 років. Для переважної більшості туристів (98,8%) основною метою подорожі була організація дозвілля та відпочинку.

Незважаючи на певні здобутки Вінницької області в процесі розвитку туристичної сфери, існують проблеми, які необхідно вирішувати, а саме:

- недостатній розвиток туристичної інфраструктури, зокрема, реконструкція та будівництво закладів різних стандартів для розміщення туристів (готелів, мотелів, кемпінгів);

- відсутність індустрії відпочинку та розваг (за винятком м. Вінниці);

- необлаштовані місця короткочасного відпочинку туристів;

- незадовільний стан місцевих доріг, відсутність під'їздів до туристичних об'єктів;

- незадовільний стан більшості пам'яток культурної спадщини, не розроблені дієві програми їх збереження та пристосування для потреб туристів;

- відсутність системного рекламного та інформаційного забезпечення.

Для ефективного використання наявного потенціалу області та залучення більшої кількості туристів необхідні значні капіталовкладення для переоснащення та модернізації матеріально-технічної бази туристично-рекреаційних об'єктів, які відповідали б сучасним вимогам.

Залучення міжнародної технічної допомоги, грантів та реалізація проектів має стати дієвим інструментом розвитку туристичного потенціалу області.

Пріоритет *Розвиток місцевого самоврядування та надання якісних послуг в соціальній, житлово-комунальній, транспортній і туристичній сферах* сприятиме виконанню **стратегічного напрямку** і досягненню наступних операційних цілей:

⇒ **Покращення стандартів медичного обслуговування населення області:**

- 2.4. *Всеохоплюєче впровадження технологій енергозбереження та використання*

- 5.4. *Створення належних умов для розвитку культури, естетичного виховання громадян, зміцнення духовно-моральних засад суспільства, міжнаціонального співробітництва, толерантних міжконфесійних взаємовідносин, збереження культурної спадщини в інтересах духовного розвитку Вінниччини*

- 5.5. *Формування цілісного туристичного продукту, здатного максимально задовольнити потреби міжнародного і внутрішнього туризму*

- 6.1. Забезпечення розвитку інфраструктури територіальних громад області.

4.7.2. Проекти

Проекти	Засновник(и)	Місце проведення
Виготовлення проектно-кошторисної документації на часткове відновлення мурів Барської фортеці XVI ст. (пам'ятка архітектури національного значення, охоронний номер №560)., розчищення та консервація південного муру та південно-східного бастіону пам'ятки	Барська міська рада	Вінницька область
Будівництво комплексу для утримання та розведення диких червонокнижних тварин в відокремленому підрозділі «Подільський зоопарк» Вінницького обласного комунального спеціалізованого лісгосподарського підприємства «Віноблагроліс» по вул. Зулінського, 9, м.Вінниця	Департамент будівництва, містобудування та архітектури облдержадміністрації	Вінницька область
Промоція традиційних продуктів Вінницької області	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Вінницька область
Створення унікальних туристичних продуктів з метою задоволення попиту широких категорій населення	Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Вінницька область
Розвиток сільського зеленого туризму	Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку облдержадміністрації	Вінницька область
Популяризація туристичного-рекреаційного потенціалу області	Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку облдержадміністрації	Вінницька область
Промоція туристичного потенціалу	Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку	Вінницька область

	облдержадміністрації	
Представлення туристично-рекреаційної галузі області	Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку облдержадміністрації	Вінницька область

4.7.3 Очікувані результати та показники

Успішне впровадження проектів, спрямованих на *Розвиток туристичної галузі*, повинно сприяти досягненню наступних результатів:

- збільшення обсягів реалізації туристичних та супутніх послуг;
- збільшення інвестицій в туристично-рекреаційну галузь області;
- збільшення кількості місць у закладах розміщення в області до 3,3 тис. місць;
- зростання обсягів платежів надходжень до бюджетів всіх рівнів;
- соціально-економічний розвиток місцевих громад.

Показники:

- збільшення потоку туристів у область (1,4 млн. осіб в рік);
- збільшення кількості робочих місць, створених у туристично-рекреаційній галузі та суміжних сферах діяльності (3,2 тис. робочих місць);
- збільшення обсягів туристичного збору (700 тис. грн. в рік).

4.7.4 Часові рамки і засоби реалізації

Розвиток туристичної галузі включає в себе **8 проектів**. Кожен з напрямів стосується окремого аспекту, який має значення для економічного розвитку регіону. Пріоритет реалізовуватиметься упродовж 2018–2020 років. Впровадження проектів можливе через:

- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- залучення коштів обласного та місцевих бюджетів шляхом внесення заходів до обласної та районних програм соціально-економічного розвитку, галузевих регіональних програм;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами регіонального розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення інвестиційних коштів на впровадження окремих проектів (де це передбачено умовами проекту).

4.7.5 Орієнтовний фінансовий план

Назва проекту	Вартість [тис. грн.]			
	2018	2019	2020	Разом
Виготовлення проектно-кошторисної документації на часткове відновлення мурів Барської фортеці XVI ст. (пам'ятка архітектури національного значення, охоронний номер №560), розчищення та консервація південного муру та південно-східного бастіону пам'ятки	550	0	0	550
Будівництво комплексу для утримання та розведення диких червонокнижних тварин в відокремленому підрозділі «Подільський зоопарк» Вінницького обласного комунального спеціалізованого лісгосподарського підприємства «Віноблагроліс» по вул. Зулінського, 9, м.Вінниця	6581,8	0	0	6581,8
Промоція традиційних продуктів Вінницької області	0	2000	2000	4000
Створення унікальних туристичних продуктів з метою задоволення попиту широких категорій населення	0	7000	7000	14000
Розвиток сільського зеленого туризму	45	45	45	135
Популяризація туристичного-рекреаційного потенціалу області	150	150	150	450
Промоція туристичного потенціалу	40	40	40	120
Представлення туристично-рекреаційної галузі області	100	100	100	300
Разом:	7466,8	9335	9335	26136,8